

DÜŞÜNCEYE ÖZGÜRLÜK 2014 Raporu

hazırlayanlar:

fezile osum
sıla kayhan

İçindekiler

2014'te Neler Oldu?

-Ayrımcılık.....	9
-Basın Özgürlüğü.....	15
-Cezasızlık.....	25
-Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri.....	29
-Güzel Şeyler de Oluyor.....	41

Davalılar

-Gülsüm Koç.....	50
-Eren Keskin.....	52
-Musa Kart.....	53
-Erol Özkoray.....	54
-Mahmut Alınak.....	56
-Vicdani Ret Davalıları.....	57

Yılan Hikayesi

-Pınar Selek.....	60
-Salih Mirzabeyoğlu.....	62
-Hrant Dink.....	65
-Ali İsmail Korkmaz.....	67
-Fusun Erdoğan.....	69

Toplu Davalar

-Kvk Davaları.....	72
-Çarşı Grubu Davası.....	74
-Paralel Yapı Operasyonları.....	76
-Gezi Davaları.....	79

Raporlar

-İnsan Hakları İzleme Örgütü Raporu.....	87
-Freedom Haouse Raporu.....	93

Sonsöz.....	95
--------------------	-----------

2014'te Neler Oldu?

'14

temel hak ve ihlâleri çerçevesinde
genel bir değerlendirme

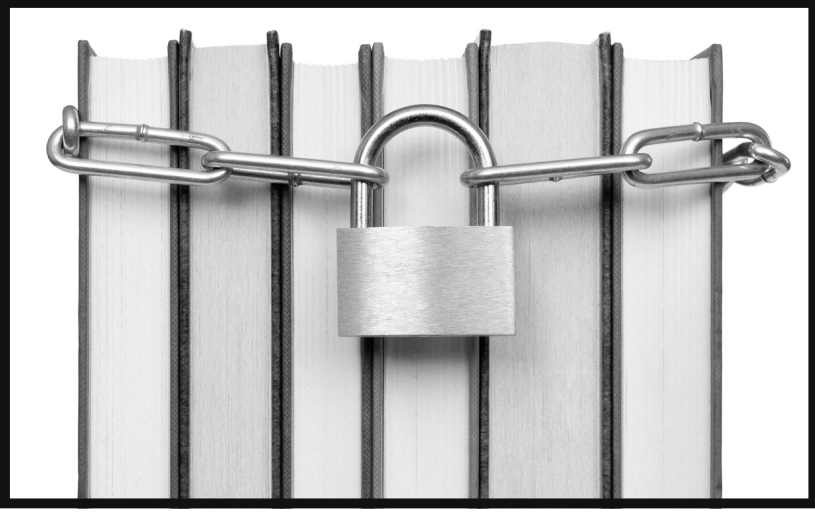
ay-

rim-

cl-

lık

Cinsiyet
Politik Görüş
Milliyet
Dil

Yazmak serbest, yazdığını okumak yasak

15 Nisan

Abdûrrahim Yıldız'ın hükümlü bulunduğu Gümüşhane E Tipi Cezaevi'nde yazdığı Kürtçe şiir kitabı basıldıktan sonra cezaevine sokulması yasaklandı.

Metnin cezaevi dışına çıkarılmasına onay veren cezaevi idaresi yazarın kitabın basılmış halini görmesine ise izin vermedi. Kardeşi Musa Yıldız, ağabeyinin kitabın kendisine teslim edilmesi için cezaevi savcılığına defalarca dilekçeyle başvurduğunu ancak herhangi bir cevap alamadığını belirtti.

“Kötü ayin yapan kızılbaşları Allah kıyamete kadar aşağılık ve adi etsin”

30 Haziran

Eskişehir Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi “Türk Dili Edebiyatı Osmanlı Türkçesi Grameri 2” ders kitabında Türkçe karşılığı “Kötü ayin yapan Kızılbaşlar. Allah onları kıyamete kadar aşağılık ve adi etsin. Din zamanlarında namaz kılınmıyordu” sözlerine denk gelen yazıyla Alevilere hakaret edildiği ortaya çıktı. Alevi bir öğrencinin üniversiteye yazdığı kitabın düzeltilmesi talebine “yeni dönemde yer almayacak” yanıtı verilmesine karşın değişiklik yapılmadı. Alevi Bektaşî Federasyonu (ABF) Hukuk ve İnsan Haklarından sorumlu başkan yardımcısı Avukat Ali Yıldırım da kitapta yer alan sözlere tepki göstererek, “Alevi inancına yönelik bu nefret söyleminin akademik camianın bir mensubu tarafından yapılması affedilemez bir davranıştır. Devletin laik olmayan yapılanması ve anlayışı farklı inançlara saygı değil düşmanlık üretmektedir” dedi. Yıldırım, kitabı yazarlar hakkında suç duyurusunda bulunacaklarını söyledi.

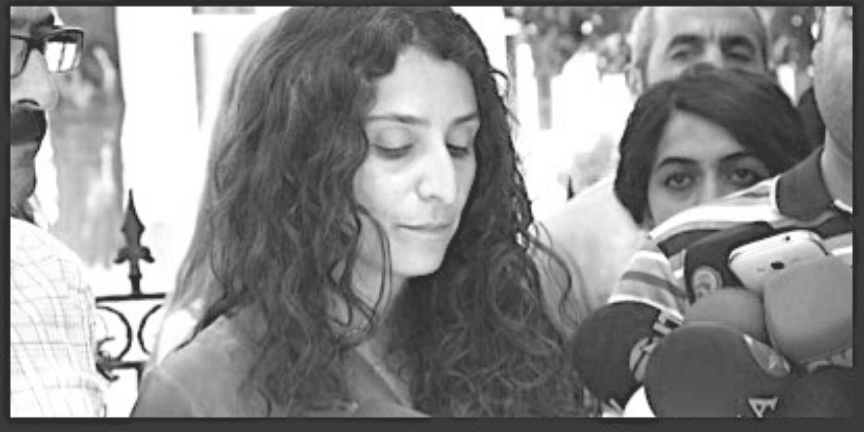
"Affedersiniz Ermeni..."

5 Ağustos

NTV ve Star TV'nin ortak yayınında "Adaylar Konuşuyor" programına katılan Cumhurbaşkanı adayları Erdoğan, ayrımcı söylemlerine bir yenisini daha ekledi.

Hafta sonu İzmir'de gerçekleştirilen mitingdeki konuşmasında Cumhurbaşkanı adayları Ekmeleddin İhsanoğlu ve Selahattin Demirtaş için kullandığı "Kahireli, yerli değil", "Zaza ama benim Kürt kardeşimi kandırıyor" ifadelerinin hatırlatılması üzerine Erdoğan "Benim için neler söylediler, Gürcü'dür diyen oldu, affedersiniz çıktı bir tanesi çok daha çirkin şeylerle, Ermeni diyen oldu..." dedi.

Erdoğan bir başka konuşmasında da Kemal Kılıçdaroğlu için "Biliyorsunuz kendisi Alevi" demiş, mitingde kendisini dinleyen kalabalık da yuhalamıştı.

Kürdistan ismi Anayasa'ya aykırı bulundu

10 Eylül

Diyarbakır'da Temmuz ayı içerisinde 70 avukat tarafından kurulan Kürdistan Hukukçular Derneği'nin ismi İçişleri Bakanlığı tarafından yapılan incelemenin ardından Anayasa'ya aykırı bulundu.

Bakanlık kararının ardından Diyarbakır Dernekler İl Müdürlüğü, tüzel kişilik kazanan Kürdistan Hukukçular Derneği yöneticileri hakkında Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu.

“Travestilere avukat vermiyoruz.”

10 Ekim

Çorum’da silahlı saldırıya uğrayan trans seks işçisi Serap, adliyedeki baro çalışanlarının “Biz travestilere avukat atamıyoruz.” yanıtıyla karşılaştı.

Çorum’da yaşayan trans seks işçisi Serap, 6 Ekim günü 23:00 sularında 4 kişinin saldırısına uğradı. Ormanlık arazide bıçaklanan ve şiddete maruz kalan genç kadın, emniyete giderek saldırganlar Ö.A., S.A., E.K. ve İ.C. hakkında şikâyetçi oldu. Gözaltına alınan 4 kişi, çıkarıldıkları mahkemece serbest bırakıldı. Serap’ın arkadaşı LGBTİ hakları aktivisti Atakan Karatay, olayın ardından hem emniyette hem de adliyede avukat istemelerine rağmen olumsuz cevap aldıklarını ifade etti. Karatay, “Hastaneden sonra şikâyetçi olmak için emniyete gittik. Barodan avukat talebinde bulunduk. Ancak polisler, ‘Avukat iki saatte gelir, onu mu bekleyeceğiz şimdi?’ dediler. Biz de adliyeye gittik ama orada da avukat vermediler. Sekreter, ‘Biz travestilere avukat vermiyoruz.’ diyerek talebimizi reddetti.” dedi.

ba-
sın
öz-
gür-
lüğü

**Tutuklanan ve işten çıkarılan gazeteciler
Editoryal bağımsızlığa müdahaleler
Sansür ve diğer ihlaller**

4 saat

00:00

Bu haber 4. saatin sonunda silinmiştir.

İnternet yasası onaylandığı takdirde, yargı kararı gerekmeden "sakıncalı bulunan" internet içerikleri 4 saat içinde silinebilecek.

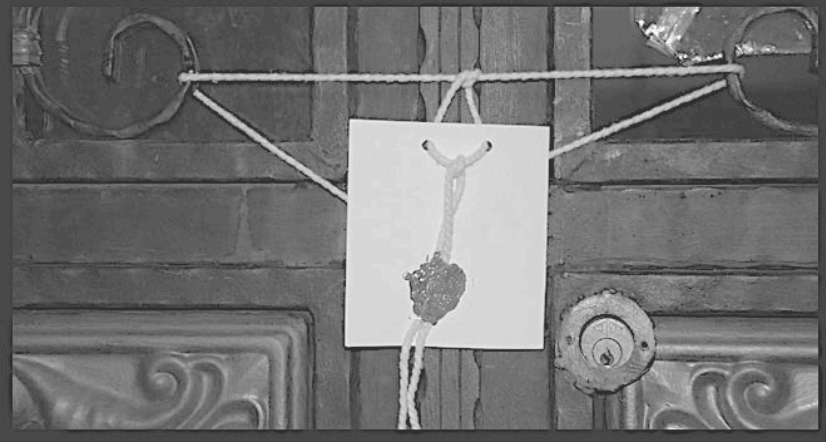
Radikal sansüre karşı kendini imha ediyor

19 Şubat

Radikal gazetesi TİB'e 4 saatte yayın durdurma yetkisi veren yeni internet düzenlemesine karşı kampanya başlattı.

Radikal'in internet sitesi "bu haber 4 saat içinde silinecek" sloganıyla başlattığı kampanyada Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün yasayı veto etmesini talep ediyor. Sitenin manşetinde yer alan kronometreli ve "4 saat logolu" haberler yeni yasa ile TİB'in 4 saatte içerik engelleme yetkisine işaret ediyor.

Radikal'in konuyla ilgili yaptığı açıklamada, "Amacımız, yasa Cumhurbaşkanı tarafından onaylanırsa nelerle karşılaşabileceğimize ışık tutmak. Radikal.com.tr ana sayfasından, Facebook ve Twitter hesaplarından başlattığımız #4saat projesi ile bu sürecin altını çiziyoruz. Bazı haberleri, fotoğrafları, köşe yazılarını ve tweet'leri, 4. saatin sonunda siliyoruz. Temennimiz, çok geç olmadan gerekli tedbirler alınsın ve Türkiye özgürlüklerin kısıtlandığı ortama hiç girmesin" denildi.

Muhalif yayın yapan gazetelere belediyeden mühürleme

25 Mart

Bolu'da yayın yapan Bolu Gündem ve Bolu Havadis gazeteleri hakkında Belediye Başkanı Alaaddin Yılmaz'ı eleştiren yayınları ardından mühürleme kararı çıkartıldı.

Zabıta ekipleri tarafından eksik evrak gerekçesiyle tutanak tutulması üzerine hızla belediye encümenince alınan mühürlenme kararının tebliğ edildiği gazetelerden eksikliklerin hemen tamamlanması istendi. Aksi durumda ofislerinin mühürleneceğinin bildirildiği gazeteler kararı seçimlerde yeniden aday olan Alaaddin Yılmaz'ın kendilerini susturmaya dönük baskısı olarak yorumladılar.

Konuyla ilgili açıklama yapan Havadis Gazetesi imtiyaz sahibi Mehmet Demirci yolsuzlukları ve hırsızlıkları yazmaya devam edeceklerini belirterek "Değil gazetemizi mühürlemek, ayaklarımıza prangalar vursalar dahi susmayacağız. Bütün dönen dolapları bu halka anlatacağız" dedi.

Akşam Gazetesi basın özgürlüğü testini geçemedi

13 Mayıs

Hükümete yakınlığıyla bilinen Akşam Gazetesi, kendi yazarı Gönül Tol'un "Eğer bu yazı editöre takılmadan, olduğu gibi yayınlanırsa Türkiye'de basın özgürlüğü Freedom House'un rapor ettiği kadar biraz daha iyi olabilir" cümlesiyle biten yazısını yayımlamadı.

Washington'daki Ortadoğu Enstitüsü'nün Türkiye Programı Direktörü Dr. Gönül Tol, 'Freedom House, Yahudiler ve düşündükleri' başlıklı yayımlanmayan yazısında, Türkiye'yi 'basını özgür değil' kategorisine düşüren Freedom House raporunu değerlendiriyordu.

Tol, raporun eleştirilebileceğini ancak kuruluşun yöneticilerinin 'Yahudi olduğu' yönünde kendi gazetesi Akşam dahil çeşitli basın organlarında çıkan haberleri eleştiriyordu.

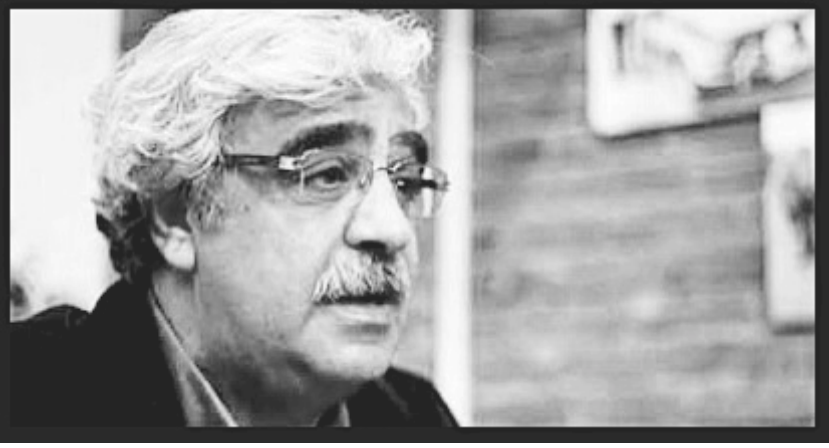

Taraf Gazetesi gazetecilerine 52 yıl hapis istendi

23 Mayıs

Taraf yazarı Mehmet Baransu ve Taraf'ın eski Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Murat Şevki Çoban hakkında "Gülen'i bitirme kararı 2004'te MGK'da alındı" başlıklı haber nedeniyle 52 yıl hapis istemiyle dava açıldı.

Aralık ayında başlatılan adli soruşturma kapsamında Savcı Mehmet Aydın'ın hazırladığı iddianamede Baransu, "Devletin güvenliğine ilişkin belgeleri temin etme" ve "Devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından gizli kalması gereken bilgileri basın ve yayın yoluyla ifşa etmek" iddiasıyla suçladı.

Sancar'a canlı yayında sansür

15 Ekim

Ankara Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mithat Sancar Habertürk televizyonunda yayınlanan Balçıçek İlter'in sunduğu Akşam Raporu adlı programda yayından alındı.

AKP Hükümeti'nin polislerin yetkilerini artırmaya yönelik çalışmasını nasıl değerlendirdiğini soran İlter, Sancar'ın değerlendirmesi sürerken reklam arası verilmesi gerektiğini söyleyerek yayına ara verdi.

Program, 'teknik aksaklık' gerekçesiyle reklamların ardından Sancar'ın katılımı olmaksızın sürerken, Sancar kanalın yayın yönetmeninden "yayını kesin" şeklinde talimat geldiğine dair duyumlar aldığını söyledi.

*** 19 aralık yolsuzluk ve rüşvet operasyonu ardından basına müdahaleler**

19 Aralık Yolsuzluk Operasyonunun etkisini belki de en çok basın üzerinde gördük. Operasyon hakkında bilgi veren gazeteciler mi dersiniz yoksa bu gazetecilerin haberlerini yayımlayan gazeteler/internet siteleri mi dersiniz... Herbiri tek tek aldı nasibini.

Reza Zarrab'ın talebi üzerine yasak

7 Şubat

Yolsuzluk soruşturmasında tutuklanan Reza Zarrab ve eşi Ebru Gündeş'in talebiyle İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nden "her türlü eleştiriyeye yayın yasağı" geldi.

Mahkeme, basına gönderdiği tebliğde, Zarrab'ın şüpheli olarak yer aldığı İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nda bulunan soruşturma dosyasıyla ilgili her türlü haber, röportaj, eleştiri ve dosyanın içeriğiyle alakalı yayın yasağı konduğunu bildirdi.

Taraf gazetesi "Burada Zarrab haberi vardı" manşetiyle çıkararak, mahkemenin verdiği yasağı haber yaptı. Taraf'ın avukatı Veysel Ok, "Hukuk tarihinde ifade özgürlüğünü kısıtlayan böyle bir karar hiç görmedim. Bu ifade özgürlüğü ve toplumun haber alma hakkını engelleyen bir karardır. Kararda belirtilen 'eleştirilemez' ifadesi bir

hâkimin takdir edeceği bir husus değildir. Eleştiri hiçbir şekilde engellenemez” dedi.

Öte yandan CHP’li Bülent Tezcan, Zarrab’ın uçağına binen tek bakanın Ekonomi eski Bakanı Zafer Çağlayan olmadığını söyledi. Tezcan, “Eğitim Bakanı Nabi Avcı, Gıda Bakanı Mehdi Eker ve Halk Bankası Müdürü Süleyman Aslan da Zarrab’ın uçağıyla umreye gitti” dedi.

* * *

RTÜK’ten ayakkabı kutusu haberine ceza

18 Şubat

Yolsuzluk operasyonu kapsamında evindeki ayakkabı kutularında 4,5 milyon dolar bulunan Halkbank eski Genel Müdürü serbest kalırken, ayakkabı kutularını haber yapan TV kanalı cezalandırıldı.

Ayakkabı kutuları ile para sayma makinelerinin ekrana getirildiğı haber programında, “Haklarındaki yargı kararı kesinleşmeyen kişileri suçlu gibi gösterdiği” gerekçesiyle, Ulusal TV’ye 11 bin lira para cezası verildi.

RTÜK, Kanal D, Samanyolu ve Kanaltürk’te yayınlanan aynı konudaki haberler için ise, “Verilen bilgilerin haber niteliğı taşıdığı ve haber sınırları dâhilinde yayın yapıldığı” gerekçesiyle cezaya gerek görmedi.

Birgün Gazetesi'ne yolsuzluk haberleri soruşturması

25 Haziran

İstanbul Basın Suçları Soruşturma Bürosu, yolsuzluk iddiaları ile ilgili haberler nedeniyle BirGün Gazetesi hakkında soruşturma başlattı.

Açılan soruşturma kapsamında gazetenin Yazı İşleri Müdürü Barış İnce ile gazetenin yazarı CHP Milletvekili Aykut Erdoğan'ı ifadeye çağırıldı. İnce hakkında gazetede de 3 Mart tarihinde yayınlanan yolsuzluk operasyonu fevlekelerinin detaylarının yer aldığı haber ile ilgili Başbakan Erdoğan'ın şikâyeti üzerine soruşturma açılırken, Erdoğan hakkında ise 'Terör, Kara Para ve AKP' yazısı nedeniyle iş adamı Yasin El Kadı şikâyetçi oldu.

Milletvekilliği dolayısıyla dokunulmazlığı bulunan Erdoğan 'zorla getirilme' kararı da bulunan soruşturma tebligatıyla ilgili olarak HSYK'ya şikâyette bulunacağını belirterek "Başsavcılığın beni çağırması bir hukuk skandalıdır. Karar yok hükmündedir" dedi. Diğer yandan savcılık Erdoğan ile ilgili işlemin sehven yapıldığını ve hatanın düzeltileceğini açıkladı.

Ce-

za-

sız-

lık

**Polis Vazife ve Salahiyet Kanuna
Dayananlar
Bulunamayanlar
Yasama, Yürütme ve Yargı Tarafından
Koruma**

Gazeteciye polis şiddeti cezasız kaldı

17 Haziran

Gezi eylemleri sırasında polis tarafından dövülerek gözaltına alınan gazeteci Gökhan Bıçıcı, olayın üzerinden bir yıl geçmesine rağmen sorumluların hala cezalandırılmadığını söyledi.

Bıçıcı, bir yıl önce gözaltına alındığı Şişli Ergenekon Caddesi'nde yaptığı basın açıklamasında Gezi olaylarında 150'yi aşkın gazetecinin yaralandığını belirtti.

Konu ile ilgili açılan soruşturmanın hiçbirinde tatmin edici bir sonuç alınamadığını vurgulayan Bıçıcı, "Ne gazetecilere yönelen saldırılara alışacağız ne de sorumluların cezalandırılması için mücadele etmeyi bırakacağız" dedi.

Gazetecilere saldıranlar 5 aydır tespit edilemedi

25 Temmuz

İstanbul'da yaklaşık bir hafta arayla saldırıya uğrayan Evrensel gazetesi yazarı Mithat Fabian Sözman ve İMC televizyonu eski programcısı Mustafa Kuleli'nin şikâyetleriyle ilgili 5 aydır hiçbir sonuç alınamadı. Evrensel gazetesi ve Türkiye Gazeteciler Sendikası'ndan (TGS) konu ile ilgili yapılan açıklamalarla yaşanan cezasızlık durumu kınandı.

Evrensel gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Fatih Polat, "Şikâyete rağmen hiçbir ipucunun ortaya çıkarılmadığını, kameralarla dolu İstanbul'da evine giden bir gazetecinin kimlerce darp edildiğinin tespit edilemediğini" ifade ederken TGS Genel Başkanı Uğur Güç ise "Cezasızlık durumu şiddeti körüklüyor, kötü niyetlileri de cesaretlendiriyor. Yargının bu tutumu insanların adalet duygusunu da zedeliyor" dedi.

Mustafa Kuleli 26 Şubat gecesi İstanbul Kurtuluş'ta kimliği belirsiz kişilerin saldırısına uğramış ardından 5 Mart gecesi de Mithat Fabian Sözman Samatya'da evinin önünde saldırıya uğramıştı.

Er Bahar'ın Davasından Beraat

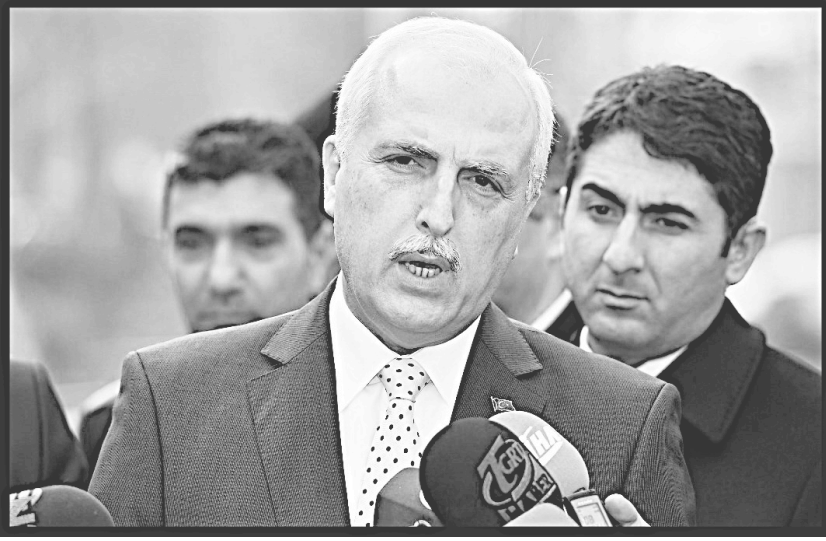
13 Haziran

Caner Bahar, 4 Şubat 2009 günü askerlik yaptığı Kastamonu'nun Bozkurt Karakolu'nda ölü bulundu. Vücutunda iki farklı silahtan çıkan mermiler bulunan Bahar'ın ölümü intihar olarak açıklandı. Konu askeri mahkemeye sevk edildi ve mahkeme Başçavuş Mehmet Tesbihli, Uzman Çavuş Serdar Çöker ve Er Selim Özdemir'i 'emre itaatsizlikte ısrar ve ihmal suretiyle görevini kötüye kullanma' suçundan yargıladı.

Yaklaşık 6 yıldır askeri mahkemede devam eden davada nihai karar verildi. Mahkeme, Sanık Başçavuş Mehmet Tesbihli'ye bir yıl hapis cezası verdi. Ardından 6 yıldır tek bir duruşmaya bile gelmeyen Tesbihli'ye indirim yapılarak, cezası 10 aya indirildi ve bununla da bitmedi. Sanığın cezası ertelendi. Uzman Çavuş Serdar Çöker de benzer bir indirimle serbest bırakılırken, Er Selim Özdemir'e ise beraat kararı verildi. Yani üç sanık da serbest bırakıldı.

toplantı
ve
gösteri
yürüyüşü
hakkı

**Anayasal Haklara Getirilen Kısıtlamalar
Polisin Orantısız Güç Kullanması
Gözaltı ve Tutuklamalar**

Vali "marjinal" dedi, savcı takipsizlik verdi

10 Şubat

1 Mayıs 2013'te, Taksim'e gitmeye çalışırken başından gaz fişegiyle vurulup ağır yaralanan Dilan Alp ile beraber gözaltına alınan 4 arkadaşı hakkında savcılık takipsizlik kararı verdi.

İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu olay günü yaptığı açıklamada, Dilan Alp'in "marjinal örgüt üyesi", elindekinin de molotofkokteyli olduğunu belirtmişti.

Savcılık ise, Valilik ve Emniyet'in iddialarının aksine Alp'in elinde Molotof kokteyli değil sirke olduğunu, yanındaki bezi de gazdan korunmak için taşıdığını söyledi.

İHD: Polis Gezi'ye 774 kere müdahale etti

27 Şubat

İHD (İnsan Hakları Derneği)'nin İnsan Hakları İhlalleri Raporu açıklandı. Rapora göre, 2013'te en az 1134 toplantı ve gösteriye polis müdahalesi gerçekleşirken, 15 bin 706 kişi de kötü muameleye maruz kaldı.

İHD'den yapılan açıklamada, "Kürt sorununun demokratik ve barışçıl yönden çözümü noktasında yaşanan gelişmelerin etkisini görmekle birlikte Gezi Parkı direnişi ve sonrasında yaşanan olaylarda hükümetin giderek otoriterleştiğini, 17 Aralık yolsuzluk operasyonları sırasında ise devletin şeffaf ve hesap verebilen bir devlet olmadığını, yargının siyasal iktidarın yanısıra çeşitli güç odaklarının elinde bir baskı mekanizması gibi kullanıldığına tanıklık ettik" dendi.

Raporda, Öcalan'ın çağrısı ile PKK'nin 21 Mart 2013'te 8. ateşkesi ilan ettiği ve ilk defa çift taraflı bir çatışmasızlık sürecinin yaşandığı belirtildi.

Taksim Dayanışması Davası

17 Mart

Taksim Dayanışması üyelerinin de aralarında bulunduğu 26 kişi hakkında “örgüt kurmak ve yönetmek” ile “toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet” suçlamasıyla hazırlanan iddianame İstanbul 33. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından 17 Mart 2014 tarihinde kabul edildi.

İddianamede; Mimarlar Odası İstanbul Şubesi Genel Sekreteri Mücella Yapıcı, İstanbul Tabip Odası Genel Sekreteri Ali Çerkezoğlu, Halkların Demokratik Partisi (HDP) Genel Başkan Yardımcısı Ender İmrek, Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Beyza Metin ve Halkların Demokratik Kongresi (HDK) üyesi Haluk Ağabeyoğlu hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 220/1. maddesi uyarınca “örgüt kurmak ve yönetmek” suçlamasıyla 17 yıla kadar hapis cezası isteniyor. Diğer 21 kişinin ise 10'ar yıl hapsi isteniyor. Ayrıca tüm sanıklar toplantı ve gösteri yürüyüşü kanununa muhalefetten de yargılanıyorlar. Davanın ilk duruşması 12 Haziran'da gerçekleşti ve avukatların talepleri dinlendikten sonra savunmalar alınmaya başlandı. Mahkeme, sanıkların savunmalarının

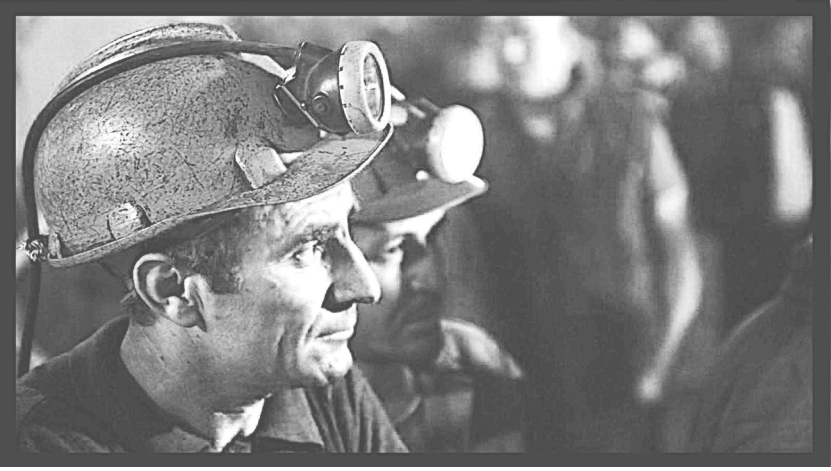
dinlenmesine devam edilmesi için davayı 21 Ekim 2014 tarihine erteledi.

Taksim Dayanışması ikinci duruşma öncesinde Çağlayan Adliyesi'nin önünde açıklama yaptı ve "Hırsızlar, katiller dururken Taksim Dayanışması yargılanamaz" yazılı pankart açtı. Duruşma sırasında savunma yapan İsmail Sürücüoğlu, gözaltına alındıkları gün polis tarafından hiçbir uyarı yapılmadan kendilerine müdahale edildiğini ve gözaltı sırasında polis şiddetine maruz kaldığını ifade etti. Sanık avukatları ise Taksim Dayanışması'nın bir sivil toplum örgütü olduğunu ve barışçıl gösteri yapmanın anayasal bir hak olduğunu altını çizerek müvekkillerinin beraatını talep etti. Mahkeme, tüm sanıkların ifadelerinin alınmaması sebebiyle duruşmayı 20 Ocak 2015 tarihine erteledi.

*** Soma Eylemlerinde Gözaltı ve Polis Müdahalesi**

İzmir Soma'da 301 işçinin yaşamını yitirdiği maden faciası tüm ülkeyi sarstı. Çeşitli şehirlerde eylemler yapıldı, şirket ve devlet ise kolkola girip suçlarını kabul etmediler. Eylemlerde ise yine polis şiddeti başroldeydi...

14 Mayıs Aydın

Soma'da maden faciasını protesto etmek amacıyla Aydın'da 14 Mayıs günü gerçekleştirilen eyleme katılan 77 kişi hakkında "Polise görevini yaptırmamak" ve "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etmek" iddiasıyla soruşturma açıldı.

Valiliğin suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturma kapsamında açılan davada sanıklar arasında Aydın Tabip Odası yöneticileri ve Adnan Menderes Üniversitesi eski Rektörü Prof. Dr. Şükrü Boylu da bulunuyor.

Eski Rektör Boylu açılan davaya sosyal paylaşım sitesi Facebook hesabı üzerinden tepki gösterirken "Yaşanan olaya öfkemizi, itirazımızı dile getirmek için temel bir hakkımızı kullandık. Kamu görevlileri ise biber gazı sıkarak bizim bu hakkı kullanmamızı önledi" dedi.

Öte yandan Aydın Tabip Odası'ndan yapılan açıklamada davanın, Anayasa ve AİHM'in tanıdığı gösteri ve toplantı yapma özgürlüğüne aykırı olduğu ifade edildi.

20 Haziran İzmir

Maden faciasını protesto gösterilerinde polis tarafından gözaltına alınırken çekilen fotoğrafları sosyal medyada tepki çeken 13 yaşındaki A.K. hakkında 'Kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşlere silahsız katılarak ihtarla rağmen kendiliğinden dağılmama' suçundan altı aydan üç yıla kadar hapis cezası istendi. A.K.'nin son duruşması 18 Aralık 2014 tarihinde İzmir 3. Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi'nde gerçekleşti. Burada A.K.'nin ifadesine başvuruldu ve sonrasında hakim dosyadaki eksikliklerin giderilmesi için davayı erteledi.

4 Temmuz Kırıkkale

Kırıkkale'de, Soma'daki maden faciasını protesto eden öğrencilere 3 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı.

Öğrenciler, 14 Mayıs 2014 tarihinde Kırıkkale Üniversitesi'nde yaşanan faciaya dikkat çekmek amacıyla basın açıklaması düzenlemiş ve ardından oturma eylemi yapmışlardı.

Mahkemenin kabul ettiği iddianamede; öğrenciler "Toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet" ile suçlanırken 'Soma iş kazası değil, cinayettir' şeklinde slogan attıkları ve hükümet aleyhine eylem gerçekleştirdikleri ifade edildi.

Öğrencilerin yargılanmasına halen devam ediliyor.

*** Gezi Davaları Devam Ediyor**

Haziran 2013'de ÷lke çapında protestolar yaratan Gezi Parkı DireniŒi hala Devleti rahatsız etmeye devam ediyor.

Gün geçmiyor ki Erdoğan, Gezi DireniŒini anmasın. Hal böyle iken yargı da bundan geri durmuyor tabii...

16 Nisan 4 Farklı Gezi Protestosu Davası Sonuçlandı

Antalya'da Gezi eylemleri nedeniyle bireysel olarak ayrı ayrı açılan farklı davalarda yargılanan 4 kişi ceza aldı. Söz konusu davalarda 29 yaşındaki Doğan Erdoğan 4 ay, 21 yaşındaki Hamdi Can ve 25 yaşındaki Doğuş Canyelek ise 10'ar ay hapis cezası aldı. Cezalar şartlı tahliye kapsamına alındı.

Antalya 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde kamu malına zarar vermektен yargılanan Naim Doğan'a ise Kültür Turizm İl Müdürlüğü'ne bağlı Güzel Sanatlar Galerі binasının duvarına yazdığı "Ahmet Atakan Ölümsüzdür" şeklindeki yazı nedeniyle 1 yıl hapis cezası verildi. Doğan hakkındaki hüküm 6 bin TL para cezasına çevrildi.

2 Haziran

Gezi eylemcilerine rekor ceza talebi

Antalya'daki Gezi davasında tutuksuz yargılanan beş kişi hakkında savcı, rekor ceza talebinde bulundu. Gezi olaylarında tutuklanan ve kamuoyunda, "Kırmızı fularlı kız" olarak bilinen Ayşe Deniz Karacagil'in de arasında bulunduğu beş şüpheli için 11 ile 98 yıla kadar hapis cezası istendi.

Antalya 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanan şüpheliler; 'Kamu malına zarar vermek', 'kamu görevlisine karşı direnmek', 'toplantı gösteri ve yürüyüş kanununa muhalefet', 'terör örgütü üyeliği' ve bu suçları birden fazla işlemekle suçlanıyor. Yargılama halen devam ediyor.

5 Ağustos

Gezi dayacağı mahkemeye taşındı

Antalya'da müzisyen Mustafa Düşteğör geçen yıl Gezi olayları sırasında kendisini sopa ve coplarla öldüresiye döven polisler hakkında 20 Kasım 2013 tarihinde suç duyurusunda bulunmasına rağmen yaklaşık bir yıldır hiçbir hukuki işlem yapılmaması üzerine Ağustos ayında İçişleri Bakanlığı'ndan 50 bin TL maddi, 200 bin TL manevi tazminat istedi.

Söz konusu talep ile ilgili 60 günlük yasal sürede herhangi bir yanıt verilmemesi üzerine avukat Hakan Evcin, Düşteğör adına Antalya İdare Mahkemesi'nde Bakanlık aleyhinde 'hizmet kusuru' nedeniyle 300 bin TL'lik tazminat davası açtı.

Bunun ardından Eylül ayında, Düşteğör'ü sopa ve coplarla dövdüğü ileri sürülen polis memuru A.O.P. hakkında Antalya 11. Asliye Ceza Mahkemesi'nde 3 yıla kadar hapis istemiyle açılan davada olayın basit bir yaralama olmaması nedeniyle görevsizlik kararı verildi ve işkence suçundan 18 yıl hapis istemiyle dava Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildi.

güzel
şeyler de
oluyor

Savcılık: '1 Mayıs bayramdır, izin gerekmez'

11 Haziran

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı 1 Mayıs gösterilerinde gözaltına alınan 43 çocuk hakkındaki soruşturmada 'kovuşturmaya yer olmadığı' kararı verdi

Savcılık, 1 Mayıs'ın bayram olduğunu, toplantı ve gösteri için izin gerekmediğini ve katılmanın da bir hak olduğunu vurguladı. Ayrıca savcılık kararında polis fezlekesinde 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nu ihlal suçlamasıyla gözaltına alınan çocuklar hakkında hangi davranışları ile gösteri yürüyüşlerine aykırı davrandıklarının anlaşmadığını belirtti.

Hâkim: “İzinsiz gösteri yürüyüşü diye bir suç yoktur”

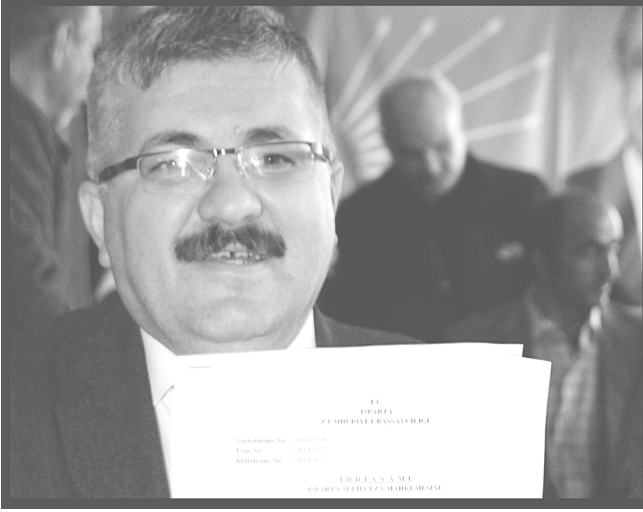
14 Haziran

Çanakkale 1. Sulh Ceza Mahkemesi hâkimi Halil Güner, Berkin Elvan yürüyüşüne katılanlara il Emniyet Müdürlüğü'nün kestığı trafik cezaları iptali davasında adeta hukuk dersi verdi.

Hakim Güner kesilen cezaları iptal ederken “Gösteri veya yürüyüş için izin gerekmemektedir. İzin gerektirmeyen bir faaliyet için suç tanımlaması hukuka uygun değildir. Güvenlik birimlerinin görevi de, gösteriyi engellemek değil, gösterinin düzenli ve güvenli şekilde gerçekleşmesini sağlamaktır” ifadelerini kullandı.

Kararda toplanma ve gösteri özgürlüğü ile ilgili Anayasa 34. maddesine, uluslararası sözleşmelere ve AİHM kararlarına atıfta bulunan Güner; söz konusu protesto yürüyüşüne katılmanın ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi sebebiyle bu şekilde cezalandırılmayacağına ve idari para cezasının kaldırılmasına hükmetti.

Ayrıca hakim Güner Emniyet'in “kamu düzeni bozuldu” gerekçesiyle ilgili olarak da “ifade özgürlüğüne” vurgu yaparak “Bu toplantı ve gösteride suç işlemeye veya suça teşvik yoktur. Şiddet içermemekte, şiddeti teşvik etmemektedir. Kamu düzeni zarar görmemiştir” dedi.

“Hırsızlıkların baş sorumlusu Erdoğan” sözüne beraat

18 Haziran

Isparta’da yolsuzluk ve rüşvet soruşturması sürecine ilişkin 28 Aralık 2013’te düzenlenen protesto gösterisinde kullandığı “Hırsızlıkların baş sorumlusu Erdoğan” ifadeleri nedeniyle yargılanan CHP İl Başkanı Vedat Şenol ilk duruşmada beraat etti.

“Başbakan Erdoğan’a hakaret” ve “hükümeti alenen aşağılamak” suçlamasıyla iki yıla kadar hapis istemiyle yargılanan Şenol savunmasında söz konusu ifadeleri yargıda yaşanan görevden almaları ve hükümetin yargıya müdahalesini protesto için kullandığını aktardı.

Mahkeme hakimi de Şenol’un yasal çerçevede eleştiri hakkını kullandığını belirterek beraatına karar verdi.

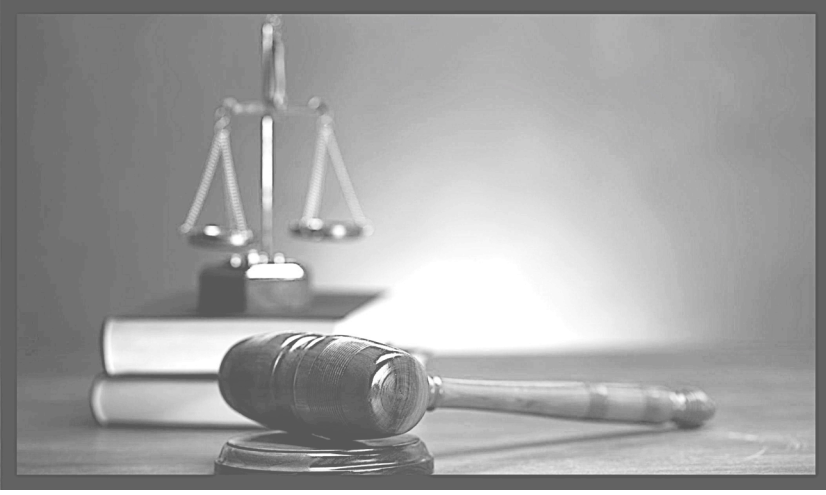
Mahkeme AİHM kararlarını inceleyerek beraat verdi

2 Temmuz

Antalya'da Gezi Parkı eylemleri sırasında 'kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşe katılmak' suçlamasıyla yargılandığı davada Kadir Karatel'in "anayasal hakkını kullandığı" gerekçesiyle beraatini verdi.

Kararı veren Antalya 15. Asliye Ceza Mahkemesi; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) ifade özgürlüğü ile ilgili düzenlemeleriyle AİHM'de görülen benzer davalardaki hükümlere vurgu yaptı. Mahkeme hakimi, AİHM içtihatlarına göre özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin düzenlemelerin dar yorumlanması gerektiğini ve barışçıl gösterilerin engellenmesinin hak ihlali olduğunu belirtti.

Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı ise mahkemenin beraat kararına itiraz ederek dosyayı Yargıtay'a taşıdı. Karatel'in avukatı Hakan Evcin konu ile ilgili "Başsavcılık davayı kaybedilmiş bir dava olarak gördüğü için temyiz etmiştir" dedi.

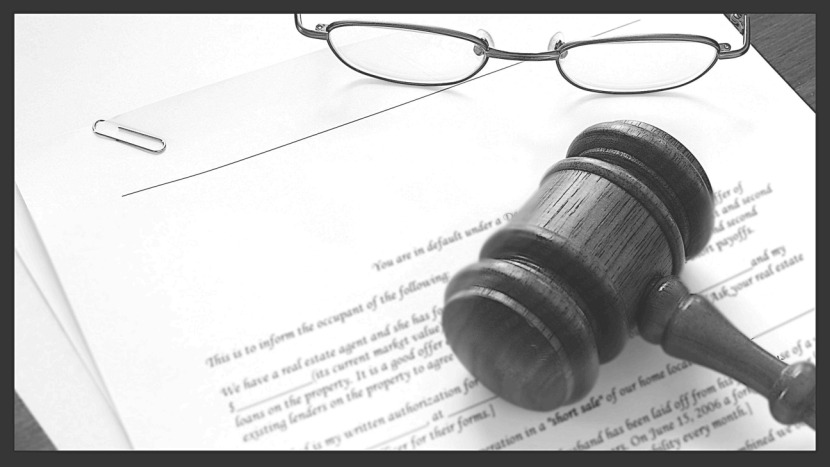
Mahkeme; “Anayasal hakkını kullanana ‘terörist’ diyemezsin”

16 Temmuz

Mersin’de DHKP/C örgütü üyesi oldukları iddiasıyla yargılanan 8 kişinin davasında mahkeme, delil olarak gösterilen eylem ve etkinliklere katılmanın anayasal bir hak olduğuna karar verdi.

Savcı İsmail Topçuoğlu, mahkemeye sunduğu mütalaasında örgütlenme, hak arama, siyasi ve sosyal olaylara karşı kamuoyu oluşturma, fikir beyan etme niteliğindeki eylemlerin anılan örgüt ile fiili bağlantıyı somutlaştırmayacağını belirterek söz konusu eylemlerin anayasal güvence altında olduğunu ifade etti.

Bunun üzerine Mersin 1. Ağır Ceza Mahkemesi heyeti de mütalaaya uyarak tüm sanıkların beraatına karar verdi. Kararı değerlendiren avukat Engin Gökoğlu “Bu dava diğer davalara örnek teşkil edecektir” dedi.

Yargıtay; 'Protesto eylemleri demokratik bir haktır'

18 Temmuz

Yargıtay, eylem yaptıkları gerekçesiyle işten atılan işçilerin davasında uluslararası sözleşmelere vurgu yaparak demokratik hakkın kullanımı niteliğindeki protesto eylemlerinin "toplular hakları" kapsamında olduğunu belirtti.

Kararda, AİHS ve Uluslararası Çalışma Örgütü Sözleşmesi gibi hak ve özgürlükleri düzenleyen anlaşmalara Türkiye tarafından onaylanmamış olsa bile uyulmaması gibi bir sonucun çıkarılmayacağı ifade edildi.

Yargıtay, barışçıl nitelik taşıyan protesto eylemlerinin yasadışı eylem olarak nitelenemeyeceği ve demokratik haklarını kullanan işçilerin işe iadesine karar verdi.

“Yol kapatma ifade özgürlüğüdür”

15 Ekim

Eskişehir 1. Sulh Ceza Mahkemesi, Okmeydanı’nda polis kurşunuyla öldürülen Uğur Kurt için yürüyüş yapan gruba “yolu kapattıkları” için kesilen 189’ar TL para cezasını ifade özgürlüğü vurgusu yaparak iptal etti.

Hâkim Kemal Karanfil, kararında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin çoğulculuğu ve farklı düşünceleri teminat altına aldığını kaydederek, “İfade özgürlüğü esnasında kısa süreliğine yolun kapatılmış olmasının, başkalarının hak ve özgürlüklerini sınırlandırmak anlamına gelmediğini, özgürlüğe üstünlük tanınması gerektiğini ve aksi takdirde demokrasiden bahsedilemeyeceğini” vurguladı.

Basın açıklamalarının valilik onayına bırakılmasının “özgürlük ve hak ihlali” sonucunu ortaya çıkartacağını söyleyen Karanfil, “kamu gücünü kullananların, barışçıl gösteri ve yürüyüş düzenleyenlerin haklarını özgürce ve rahatça kullanabilmeleri için gerekli önlemi almak ve olabilecek saldırılardan korumakla görevli olduğunu” kaydetti.

davalılar

gölsüm koç
eren keskin
musa kart
erol özkoray
mahmut alınak
mustafa acı
murat kanatlı
haluk selam tufanlı

Gülsüm Koç

Bingöl'de 15 Mayıs 2011 günü saat 21.20 sıralarında polis aracına düzenlenen silahlı saldırıda araçta bulunan polis memuru Hasan Hüseyin Korkut ayağından yaralanırken, Reşat Onan ise yara almadan kurtuldu. Olaydan 2 saat 25 dakika sonra polis olayı gördüğünü iddia eden 'Avcı' kod adlı gizli tanığın başvurulan ifadesinde, bir aracın içinde bekleyen biri kadın iki kişi gördüğünü, bir süre sonra sesler duyduğunu ve olayın ardından bu kişilerin araca binerek uzaklaştıkları yer aldı.

İfade alındıktan sonra yapılan teşhiste Gülsüm Koç'un saldırganlardan olduğunu iddia eden tanığın beyanı zerine Koç'un evine bir operasyon düzenlendi. Bu operasyon sırasında evde bulunmayan Koç ilerleyen zamanlarda başka bir operasyon ile bir akrabasının evinden gözaltına alındı. Gizli tanık ifadesine dayanılarak hakkında tutuklama kararı çıkarıldı, Bingöl M tipi Kapalı Cezaevine gönderildi.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hazırlanan iddianamede yine yalnızca gizli tanık ifadelerine dayanılarak “Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak”, “Kamu malına zarar vermek” ile “Ateşli silahlar kanununa muhalefet” suçlarından hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis istedi. Silahlı saldırı olayı ile ilgili dava dosyasında, Bingöl Emniyet Müdürlüğü’ne bağlı üç polisin hazırladığı bir tutanak da yer aldı.

İddianamenin kabulünün ardından görülen duruşmalarda Koç’un olay günü akrabalarında olduğuna dair tanık beyanlarına başvurdu. Mahkeme Gülsüm Koç’un saldırıda kullanıldığı iddia edilen silahla ilgili olarak yüklenen suçun sanık tarafından işlendiğine dair kesin ve inandırıcı delil elde edilmediği ve suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olmadığı gerekçesi ile beraatine karar verdi. Diğer yandan ‘Devletin birliği ve ülkenin bütünlüğünü bozmak’ suçundan ağırlaştırılmış ömür boyu hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar verdi. Mahkeme sanığın iyi hali gözönünde bulundurularak cezasını müebbet hapse çevirdi.

Mahkeme ayrıca Gülsüm Koç’un ‘Kamu görevi nedeniyle öldürmeye teşebbüs’ ve ‘Kamu malına zarar verme’ suçlarından da toplam 26 yıl 8 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına hükmetti.

Gerekçeli kararın açıklanmasının ardından Yargıtay’a taşınan dosyadan 5 Haziran’da çıkan kararlar hiçbir gerekçe açıklanmadan anılan ceza onandı.

Eren Keskin

301. Madde

Eren Keskin'in 2005'te Demokratik Halk Partisi (DEHAP) Çerkezköy İlçe Başkanlığı'nın organize ettiği "İnsan Hakları" konulu toplantıda söylediği, "Devlet 12 yaşında bir çocuğu katledecek kadar vahşi bir anlayışa sahip, Türkiye hesap vermek zorunda" sözleri üzerine dava açılmış, mahkemenin bir yıl hapis cezası Yargıtay tarafından bozulmuştu.

29 Nisan 2008'de Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM), 5759 sayılı "Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile Ceza Yasası'nda yaptığı değişiklikle 301. madde uyarınca yürütülen soruşturma ve kovuşturmaların Adalet Bakanı'nın iznine bağlanması şartı getirildi. Bunun üzerine 2011'de dönemin Adalet Bakanı Sadullah Ergin'in izniyle TCK 301'den yeniden dava açıldı.

Hakkında dava açıldığını öğrenen Keskin konuyla ilgili "Bakan Ergin en çok düşünce özgürlüğünden bahseden bakanlardandı. Bu yüzden benim için yargılama izni vermiş olması dikkat çekici. Keza AKP 'Artık kimse düşünceleri sebebiyle hapiste değil' imajı vermeye çalışıyor. Bu aslında eski anlayışın da devam ettiğinin göstergesi" açıklamalarında bulundu.

Musa Kart

2006 yılında, dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ı kedi şeklinde çizdiği karikatüründe kişilik haklarına saldırıda bulunduğu gerekçesiyle Musa Kart ve karikatürü yayınlayan Cumhuriyet gazetesine açılan davada hükmedilen tazminat, Yargıtay tarafından bozulmuştu.

Bu kez ise Kart hakkında, 1 Şubat'ta Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan ve 17 Aralık rüşvet ve yolsuzluk soruşturmasıyla ilgili

çizdiği karikatürde yine Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği gerekçesiyle hakaret davası açıldı. Hazırlanan iddianamede Kart hakkında, hakaret, iftira ve gizliliğin ihlali suçlarından dolayı 9 yıl 10 aya kadar hapis cezası istendi. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Bürosu tarafından yapılan soruşturma sonucunda takipsizlik kararı verildi. Ardından Erdoğan'ın avukatının yaptığı itiraz kabul edilerek takipsizlik kararı kaldırıldı.

23 Ekim'de görülen ilk duruşmada Kart savunmasında "Çizdim ama hakaret kastıyla değil, sadece gerçekleri yansıtmak kaygısıyla... Tam da şu anda bir karikatürün içinde olduğumuzu düşünüyorum" dedi. Duruşmanın sonunda suçun şartları oluşmadığı gerekçesiyle Kart'ın beraatine karar verildi.

Erol Özkoray

'Bireyselleşme ve Demokrasi - Gezi Fenomeni' isimli kitabında yer verdiği bazı fotoğraflar ve ifadeler nedeniyle hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma açıldı. Hakkında hazırlanan iddianamede Özkoray'ın o dönem Başbakanlık görevini yürüten Recep Tayyip Erdoğan ile ilgili toplum önünde küçük düşürücü, onur ve şerefini zedeleyici nitelikte beyanlara yer verdiği iddiasıyla hakkında re'sen soruşturma açıldığı belirtildi. Buna göre soruşturma neticesinde hazırlanan iddianamede TCK'nın 125. maddesinde yer alan 'Kamu Görevlisine Görevinden Dolayı Alenen Hakaret' suçunu işlediği iddia edildi. Mayıs ayında görülen ilk duruşmada Özkoray Mahkeme heyetine okuduğu savunmasında: 'Gezi'nin anonim olan duvar yazıları ve sloganlarına kitabımda yer verdiğim için ceza vermeye çalışılıyor. Bu eski TCK'daki 162. maddedir, ancak yeni TCK'da buna yer verilmedi. Savcılık makamı olmayan bir kanunu hortlatmaya çalışıyor, kendini kanun yapıcı olan parlamento yerine koyuyor. Hukukun temel prensibidir: Kanun yoksa, ceza da yoktur; kanunsuz suç olmaz!' dedi. Özkoray, suça ilişkin bir kanun yoktur diye ifade ederken aslında bir suçun yayın yoluyla yeniden işlenmesine yönelik suç düzenleyen eski TCK'da bulunan 162. maddenin yeni TCK'da yer almadığının altını çiziyordu.

Bunun yanında yine savunmasında, 'Türkiye'nin imzalamış olduğu "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi" ve "İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi"ne göre fikir suçu olamaz. Bu çerçevede ifade özgürlüğünü kısıtlamayı amaçlayan kanunların tümü kadüktür. Bu durumda Türkiye'de alenen Anayasa çiğnenmektedir. Sonuç olarak benim için çağdışı, anti-demokratik ve hatta bu alandaki faşist kanunların hiçbir önem ve değeri yoktur; çünkü Anayasa'nın 90. maddesi bunların tümünün

üzerindedir ve benim için geçerli olan tek hukuki normdur. Kısaca kitap ve fikir kutsaldır. Dokunulmaz, dokunulamaz.' dedi. Mahkeme kararını 24 Eylül 2014 tarihinde açıkladı ve Erol Özkoray'ın 'Kamu görevlisine görevinden dolayı alenen hakaret" suçunu işlediğine kanaat getirerek 11 ay 20 gün hapis cezasına hükmetti. Hükmün açıklanması 5 yıl süre ile geriye bırakıldı. Karardan hemen sonra PEN Türkiye Merkezi'nden açıklama yapıldı ve kararın "insan haklarına dayalı laik demokratik sosyal hukuk devleti" tanımıyla bağdaşmadığı ifade edildi. Ekim ayında ise Özkoray savunma hakkının çiğnendiği için kararın iptali talebiyle İstanbul Ağır Ceza Mahkemesi'ne itirazda bulundu. Kararın bozulmaması halinde ise Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulunacağını açıkladı.

Mahmut Alınak

Kürt siyasetçi, hukukçu ve eski HEP milletvekili Mahmut Alınak 2008 yılında Tahsin Orman isimli bir kişinin polis tarafından işkenceye uğradığını gören ve bunun karşısında 'bu hayvanca bir uygulama' ifadesini kullandı ve hakkında o sıradaki polisler özel yetkili savcıyla görüşüp tutanak tuttular. Bunun üzerine Alınak aleyhine polisler hakaret ettiği gerekçesiyle dava açıldı. Dava neticesinde 14 ay 17 gün hapis cezasına çarptırıldı. Eylül ayında Kars Açık Cezaevi'nde bulunduğu sırada Alınak denetimli serbestlikle bırakıldı. Buna göre haftada dört defa karakola gidip imza vermesi ve üç haftada bir düzenlenen seminerlere katılması halinde cezaevine girmesi gerekmecekti. Ancak Alınak yeni bir sivil itaatsizlik başlatarak bunu reddetti ve cezaevine geri döndü. Bunun birinci nedeni bu türden bir denetimi onur kırıcı ve kendisine verilen keyfi cezayı meşrulaştırmak için kullanılacağına dair inancıydı. İkinci nedeni ise insanlara zulmeden ve köle muamelesi yapan ancak halka demokratikleşme olarak yansıtılan Denetimli Serbestlik Kanunu'nun teşhir edilmesi gerektiğine dair inancıydı. Bunun üzerine Susuz Kapalı Cezaevi'ne gönderilen Alınak, Aralık ayında mahsup edilerek serbest bırakıldı.

Vicdani Ret

Murat Kanatlı
Haluk Selam Tufanlı

Yeni Kıbrıs Partisi Yönetim Kurulu üyesi Murat Kanatlı ve Haluk Selam Tufanlı 2011’de yapılan çağrıyla bir günlük zorunlu seferberliğe gitmeyi reddettikleri için haklarında seferberlik çağrısına uymamak suçlamasıyla dava açıldı.

Yapılan yargılamaların ardından 500 TL para cezasına çarptırıldılar. Parayı ödemeyi reddeden Kanatlı ve Tufanlı hakkında para cezasını ödemedikleri için 10 gün hapis cezasına hükmedildi. Kanatlı dünya görüşü doğrultusunda bu parayı ödemesinin mümkün olmadığını belirtti.

yılan hikayesi

pınar selek
salih mirzabeyoğlu
hrant dink
ali İsmail korkmaz
fusun erdoğan

Pınar Selek

Pınar Selek transseksüeller, sokak çocukları ve seks işçileri gibi ayrımcılığa uğrayan gruplar hakkında yaptığı araştırma ve çalışmalarıyla tanındı. 1998 yılında PKK üzerine yürüttüğü araştırması nedeniyle terör suçu şüphesi ile gözaltına alındı. Söz konusu dönemde PKK için propaganda yapmak iddiasıyla tutuklandı ve Filistin askısı, elektroşok ve kafatasına elektrik verilme suretiyle ağır işkence gördü.

7 kişinin öldüğü ve 127 kişinin yaralandığı Mısır Çarşısı patlaması 9 Temmuz 1998'de gerçekleşti. Patlamanın ardından Pınar Selek ile birlikte 15 kişi daha tutuklandı ve 2,5 yıl tutuklu kaldılar. Mısır Çarşısı patlamasıyla ilgili suçlandığını ise 2 ay tutuklu kaldıktan sonra rastgele cezaevinde izlediği televizyondan öğrendi. Bu süre içinde avukatıyla görüşmesine de izin verilmedi.

Olay yerinde inceleme yapan uzmanların raporlarında bombaya ait bir bulgu bulunmadığı yer aldı. Emniyette görevli bomba uzmanlarının amiri mahkemede verdiği ifadede net olarak patlamanın bombadan kaynaklanamayacağını, bomba olsa idi yarım metre çukur oluşması gerektiğini, böyle bir çukur bulunmadığını ifade etti. Abdülmecit Öztürk isimli bir şahsın ifadesi

alındı ve ifadede bombayı Pınar Selek'le birlikte koyduklarını ifade eden Öztürk, daha sonra yapılan duruşmada Pınar Selek'i aslen tanımadığını ve verdiği ifadenin işkence ile zorla kendisine imzalatıldığını söyledi.

Yargılama boyunca patlamanın bomba nedeniyle olduğuna dair herhangi bir rapor sunulmadı. 2,5 yıl boyunca süren davanın tümünde Pınar Selek tutuklu yargılandı. Dava neticesinde tahliye kararı verildi. Bunun ardından Emniyet Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı tahliyeden rahatsız olduklarını belirttiler ve patlamanın bombadan kaynaklandığına dair imzasız bir raporu mahkemeye gönderdiler. Tekrardan bilirkişi incelemesi talebi yapılıncaya mahkeme, aralarından bomba uzmanı olmayan kişilerin de bulunduğu bir bilirkişi heyeti oluşturdu. Heyet, patlamanın bombadan kaynaklandığı yönünde bir rapor hazırladı. Bunun üzerine yeniden yargılamalar başladı. Selek bunun ardından 2006 ve 2011 yıllarında yine beraat aldı.

Ancak, Yargıtay son kararı bozup Selek'i 24 Ocak 2013'te ağırlaştırılmış müebbet cezasına çarptırdı. Selek 25 Ocak 2013 tarihinde Strazburg'da yaptığı basın toplantısıyla mücadelesine devam edeceğini açıkladı.

2 Ocak 2014'de Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 16 yıl önce meydana gelen Mısır Çarşısı'ndaki patlamayla ilgili davada müebbet hapis cezasına çarptırılan sosyolog Pınar Selek'in cezasının onanmasını istedi. Yargıtay 9. Ceza Dairesi'nde 30 Nisan'da görülen temyiz duruşmasının kararı 11 Haziran Çarşamba günü açıklandı. Temyiz duruşmasının görüldüğü Yargıtay 9. Ceza Dairesi, mahkemenin ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının usulen bozulmasına karar verdi. Kararı açıklayan Yargıtay 9. Ceza Dairesi Başkanı Ekrem Ertuğrul, davanın esasının incelenmeden usul hatası nedeniyle bozulduğunu açıkladı.

Ertuğrul, Ceza Genel Kurulu kararlarına karşı başsavcılık itirazı olmadığı sürece direnme kararı verilemeyeceği, mahkemenin hukuki yanılığa düşerek karar verdiği gerekçesiyle bozulduğunu açıkladı. Daire, dosyanın esasını incelemeyen bozmuş oldu. Kararın

açıklanması duruşma salonunda alkışla karşılanırken, Pınar Selek'in babası Alp Selek'in ağladığı görüldü.

Bunun ardından dava tekrardan görülmek üzere yerel mahkemeye gönderildi. Dava bu kez Ağır Ceza Mahkemesi'nde 3 Ekim 2014'de görüldü.15. Ağır Ceza Mahkemesi, Pınar Selek hakkındaki yakalama kararını kaldırdı ve Yargıtay'ın bozma talebine de uyulmasına karar verdi. 5 Aralık 2014'te Mısır Çarşısı patlamasıyla ilgili davada savcılık, Pınar Selek hakkında bir kez daha ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istedi. 19 Aralık 2014'te İstanbul 15. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen davada Pınar Selek'in yeniden beraatine karar verildi.

Sakın kabus bitti sanmayın...

Pınar Selek hakkındaki verilen beraat kararını savcı temyiz etti, dosya Yargıtay Genel Ceza Kurulu'na gidecek. Bu yılan hikayesinin daha ne kadar uzayıp kıvrılacağını hep birlikte göreceğiz...

Salih Mirzabeyoğlu

Kürt yazar ve müteffekir Salih Mirzabeyoğlu, bugüne kadar ortaya birçok eser koydu. 28 Şubat'ın ardından bir gün çocuğunun okuldan çıkmasını beklediği sırada gözaltına alındı ve İslami Büyük Doğu Akıncıları Cephesi (İBDA/C) örgütü lideri olmakla suçlandı.

Örgüt liderliğinin tespit edilemediğine dair istihbarat raporu bulunmasına rağmen, 4 Ocak 1999'da tutuklandı. Laik anayasal düzeni değiştirmeye teşebbüsle suçlandı. Duruşmalara katılmayan Mirzabeyoğlu, 25 Ocak 2000 tarihinde 'Noel Baba' adı verilen büyük bir operasyonla Metris Cezaevi'nden alınıp adliyeye götürüldü. Önce Kartal F Tipi Cezaevi'nde kalan, daha sonra Bolu F Tipi'ne nakledilen Mirzabeyoğlu, duruşma salonuna geldiğinde 'Telegram' denen bir zihin kontrol yöntemine tabi tutulduğunu ve işkence gördüğünü öne sürdü. Bu süreler içinde bir kez de intihara teşebbüs ettiği ortaya çıktı. İddiaya göre polis, İBDA-C isimli bir örgütün lideri olduğunu kabul etmesi için Mirzabeyoğlu'na sorgu

sirasında işkence yapmıştı. Nitekim duruşmalarda vücudundaki izlerden de işkence gördüğü anlaşılıyordu; ancak ertesini gün bazı gazeteler olayı, 'Yolunmuş tavuk', 'Traş olurken yüzünü kesti' gibi başlıklarla verdi.

2001 yılında Mirzabeyoğlu hakkında "Anayasal düzeni silah zoruyla değiştirmeye kalkışmak" suçundan, eski TCK'nın 146/1. maddesi uyarınca idam cezası verildi. Ancak idam cezasının kaldırılması üzerinde hüküm 'ağırlaştırılmış müebbet'e çevrildi. Yıllar sonra davanın ilk hâkimi Sedat Karagül, DGM hâkimliği sırasında İBDA-C dosyası dâhil birçok konuda baskı gördüğünü söyleyerek, "Kapıma 'Adalet Bakanı giremez' diye yazacaktım" dedi. Davanın ikinci hâkimi Metin Çetinbaş, emekliliğinin ardından Ergenekon davasında avukatlık yaparken, bir soru üzerine, "Biz o günkü şartlara göre karar verdik. Ben bir hata yapıldığını düşünmüyorum ama bu o dosyada hata yapılmadı demek değil" diye konuştu.

2012 yılında kendisiyle yapılan bir röportajda Mirzabeyoğlu ise 'Ne yaptınız da bu cezayı aldınız?' sorusuna yanıt olarak 'Bu süreç öncesinde, beni şu anda nasıl görüyorsanız, sivil hayatımda da aynı yaşantımı sürdürüyordum. Yani yazıyordum. Benim niyetim belli. En başında ben Müslümanım. Hayatımı buna göre şekillendiririm. Böyle olduğuna göre yazdıklarım da bu çizgide şekillenir. Şimdi ben de size subjektif bir takım yargılarla yaklaşabilirim. Buraya benimle görüşmek için gelmişsiniz, sizi polis de göndermiş olabilir. Savcı tarafından görevlendirilmiş de olabilirsiniz. Bir kere, ben öyle görmek istedikten sonra size bu önyargıyla yaklaşır ve her hareketinizi bu kurguya nispetle değerlendiririm. Tekrar ediyorum; bizim dava, başı sonundan belli bir davaydı, bir tiyatroydu...' dedi.

16 yılı cezaevinde geçirmesinin ardından, Bolu F Tipi Cezaevi'nde bulunduğu sırada İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi Mirzabeyoğlu hakkında yeniden yargılama ve tahliye kararı verdi. Avukatların yeniden yargılama talebini kabul eden mahkeme, Mirzabeyoğlu'nun İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi tutuklu kaldığı ve infazda geçirdiği sürenin uzun olması ve ileride telifisi güç mağduriyetlere yol açacağı ihtimalini dikkate alarak tahliyesine karar verdi. Buna ek

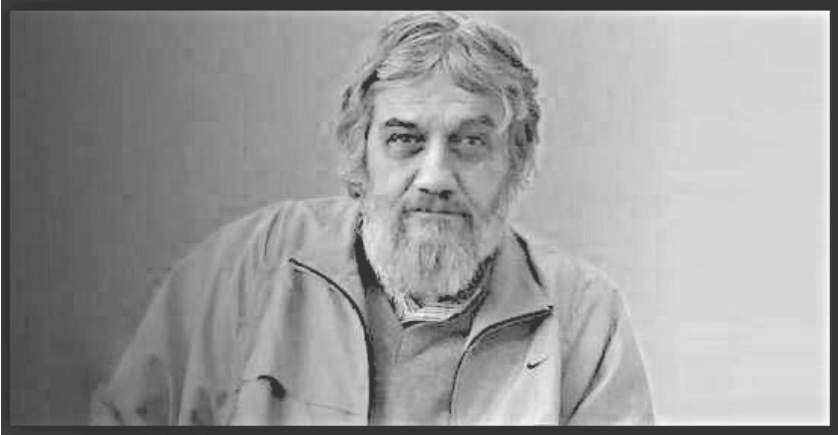
olarak mahkeme, gerekli delillerin toplanmasının ardından yeniden yargılama yapıp yapmayacağını açıklayacağını belirtti.

Ancak yılan hikayesi ya, mesele burada kapanmadı tabii...

Salih Mirzabeyoğlu cezaevinde yatarken, Bakırk3y 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde cezaevinde isyan çıkartmak suçundan da yargılanmış ve 3 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırılmıştı. Bu ceza da Yargıtay tarafından onandı. Bununla ilgili de avukatları Bakırk3y 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne başvurarak yeniden yargılanma ve infazın ertelenmesi talebinde bulundu. Mahkeme talepleri kabul etti ve davaya yeni bir dosya numarası verdi. Ancak heyetin değişmesi üzerine sonradan bu taleplerin reddedildiği açıklandı. İtiraz zerine dosyaya bakan Bakırk3y 4. Ağır Ceza Mahkemesi yeniden yargılanmanın olmasına ancak infazının devamına karar verdi.

Bu süreçte Bakırk3y 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin heyeti bir kez daha değişti ve nihayet Kasım ayında infazın durdurulmasına karar verildi. Mirzabeyoğlu bu davadan yeniden yargılanacak, diğer dava için de aynısı s3z konusu olabilir.

Bu hikayenin daha fazla dolanıp dolanmayacağını hep birlikte g3receğiz...

Hrant Dink

Kamu vicdanını ciddi şekilde rahatsız eden, çok farklı kesimleri bir araya getirip 'Hepimiz Hrant'ız, Hepimiz Ermeni'yiz' dedirten Hrant Dink suikastı ve ardından gelen hukuki süreç hala sıkça tartışılıyor. Hrant Dink, bu ülkede Ermenilere karşı bakışı yapboza uğratan, demokrasi ve insan hakları mücadelesine kendini adanmış bir mücadele insanıydı. 90'lı yıllarda kurduğu Agos Gazetesi o dönem için ve belki de bazıları için hala, çok radikal bir adımdı.

Aslında kabus 2004 yılında başladı...

Agos Gazetesinde 6 Şubat 2004'te yayımlanan bir habere göre Sabiha Gökçen'in aslında Ermeni olduğu yer alıyordu. Hrant Dink bu haberin ardından valiliğe çağırılıp 'uyarılmıştı'. Bundan birkaç gün sonra, Dink'in 13 Şubat 2004'te yayımlanan bir makalesindeki '*Türk'ten boşalacak o zehirli kanın yerini dolduracak temiz kan, Ermeni'nin Ermenistan'la kuracağı asil damarında mevcuttur*' sözleri ise hakkında 301. maddeden "Türklüğe hakaret" suçlamasıyla dava açılmasına neden oldu. Aksi yönde verilen bilirkişi raporuna rağmen 6 ay hapis cezası aldı ancak cezası ertelendi. Dink, bu dava için AİHM'e suikasta kurban gitmeden birkaç gün önce başvurmuştu. Bu dava daha sonra maalesef ifade özgürlüğü ihlalinin yanında

suikastın ardından yaşam hakkı ihlali için de Türkiye'yi mahkum edecekti...

Hrant Dink, 19 Ocak 2007 günü saat 15:00'te Şişli'deki Agos Gazetesi önünde öldürüldü. Dink'i vuran Ogün Samast, 20 Ocak 2007'de Samsun Otogarı'nda gözaltına alındı. Samast'ın İstanbul'dan Hopa'ya giden bir otobüste jandarma ekipleri tarafından yakalandığı, üzerinde suç aleti tabancanın ele geçirildiği açıklandı. Daha sonra İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 'tetikçi' Ogün Samast, azmettiriciler Erhan Tuncel ve Yasin Hayal'in de aralarında bulunduğu 12'si tutuklu 18 sanık hakkında dava açıldı. Daha sonradan Ogün Samast'ın olayın olduğu gün yaşının 17 olması nedeni ile davası diğerlerinden ayrıldı ve İstanbul 2. Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmasına başlandı. Mahkeme Ogün Samast'ı, 25 Temmuz 2012 tarihinde 'tasarlayarak adam öldürmek' ve 'ruhsatsız silah taşımak' suçlarından 22 yıl 10 ay hapis cezasına çarptırdı. Karar Yargıtay'da onandı.

Samast hakkındaki diğer dosya ise 'terör örgütü üyeliği'ndendi. Bu dava halen sürüyor.

İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nin, Samast dışındaki sanıklar hakkındaki kararı 17 Ocak 2012'de çıktı. Sanıklar 'örgüt' suçlamasından beraat etti. Dolayısıyla 'Örgüt Üyeliği'nden hiçbir sanığa ceza verilmedi. Bunun dışında 'tasarlayarak insan öldürmeye azmettirmek' ve 'tasarlayarak adam öldürmeye yardım etmek' gibi cezalar verilse de, olayda örgütün olmadığını söyleyen bu karar kamuoyunda ciddi tepki topladı.

Bu karar 15 Mayıs 2013 tarihinde Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından bozuldu. Böylece dava yeniden başladı. Yargıtay, ortada 'terör' değil ama, 'suç' örgütü olduğunu savunuyordu. Kararda Yasin Hayal ve arkadaşlarının 'suç örgütü oldukları', ancak devlete karşı suç işlemeye yöneldiklerinin belirlenemediği öne sürüldü; Dink'in de siyasi görüşleri nedeniyle bu örgüt tarafından öldürüldüğü değerlendirildi.

Dink ailesi avukatlarıysa bu değerlendirmeye karşı çıktı. Avukat Fethiye Çetin şöyle diyordu: 'Başlangıçtaki noktadan birkaç adım daha gerideyiz. Dava, terör örgütü oldukları nitelemesiyle açılmıştı ama (bu) kararda suç işlemek amacıyla bir araya gelen silahlı örgüt deniyor.'

Yargıtay'ın kararının ardından İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi, 30 Ekim 2014 tarihinde, Hrant Dink'in öldürülmesine ilişkin davada, Yargıtay'ın bozma kararına uyulmasına ve Samast'ın yargılandığı dava dosyası ile bu dava dosyasının birleştirilmesine hükmetti.

Bunun yanında Anayasa Mahkemesi, 17 Temmuz 2014'te Hrant Dink davasında, cinayetin işlenmesinde ihmali bulunan kamu görevlileri hakkında "etkin soruşturma yapılmadığına" hükmetti.

Adalet 8 yıldır beklerken, yakın zamanda yerini bulacağa benzemiyor... "Kamu görevlilerinin ihmali" olduğu iddiasıyla yürütölen soruşturma halen devam ediyor...

* * *

Ali İsmail Korkmaz

Anadolu Üniversitesi öğrencisi 19 yaşındaki Ali İsmail Korkmaz, destek için katıldığı yürüyüşte polisin biber gazlı saldırısından kaçarken kimliği henüz belirlenemeyen, sivil polis ve bölge esnafı olduğu iddia edilen, kişiler tarafından saldırıya uğrayarak beyin kanaması geçirip, tedavi için kaldırıldığı Osmangazi Üniversitesi Hastanesi'nde 20 gün komada kaldıktan sonra hayatını kaybetti.

5'i tutuklu 8 sanık hakkında "kasten adam öldürmek" suçlaması ile müebbet hapis istemi içeren iddianame 9 Eylül 2013'te kabul edilmişti. Eskişehir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görölmeye başlanan dava 12 Kasım 2013'te "güvenlik gerekçesi" ile Kayseri'ye taşındı. Kayseri'deki ilk duruşma 20 Kasım tarihine ertelendi ancak dosyanın geç ulaşması nedeniyle 3 Şubat 2014'e ikinci bir erteleme yapıldı.

3 Şubat'ta görülen Kayseri'deki ilk duruşma öncesi valilik kararı ile "toplantı ve gösteri yürüyüşleri" yasaklandı, mahkemeye giden bütün yollar sabahın erken saatlerinde kapatıldı.

12 Mayıs'ta görülen ikinci duruşmada tutuklu sanıklardan polis Mevlüt Saldoğan için kasten adam öldürme suçlaması ile müebbet hapis, diğer 2 tutuksuz sanık polis ve 4 tutuklu sanık hakkında ise öldürme suçuna iştiraktan 10 ile 15 yıl arasında hapis cezası istendi.

Bu arada Ali İsmail Korkmaz'ın başvurusuna rağmen olayı polis ve savcılığa intikal ettirmeyen hastane polisi hakkında Eskişehir 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nde görevi kötüye kullanma suçlaması ile dava açıldı. Polisin ihmali ile Korkmaz'ın ölümü arasında illiyet bağı olduğu savunuldu ve mahkeme, Kayseri'de görülen ana dava ile birleştirilmesine karar verdi. 14 Temmuz'da görülen üçüncü duruşmada sanık ve avukatları dinlenerek otopsi raporları okundu.

26 Kasım'da görülen beşinci duruşmaya Korkmaz ailesi ve avukatlarının yanı sıra Berkin Elvan'ın babası Sami Elvan da katıldı. Dördüncü duruşmada hakim tarafında talep edilen mütalaa beşinci duruşmada açıklandı. Mütalaa sırasında tutuklu sanık Mevlüt Saldoğan dışındaki sanıkların "yaralama" suçu ile cezalandırılmalarını, sanık polislerin ise beraatını istedi.

Mütalaanın ardından Korkmaz ailesinin avukatları ve sanıklar dinlendi. Mevlüt Saldoğan savunmasında "Başbakan Recep Tayyip Erdoğan Gezi'nin darbe girişimi olduğu söyledi, ben de darbe girişimini bastırdım." dedi.

Yılın son duruşması ise 26 Aralık'ta görüldü.

Görülen altıncı duruşmada tutuklu sanık Mevlüt Saldoğan'ın müdafii, müvekkilinin sağlık problemleri nedeniyle duruşmaya katılamayacağını bildirdi. Mahkeme başkanı da bu mazeretin üzerine nihai karar vermenin zor olduğunu söyleyerek duruşmayı Ocak 2015'e erteledi.

* * *

Fusun Erdoğan

Fusun Erdoğan 8 Eylül 2006 tarihinde Marksist Leninist Komünist Partisi (MLKP) üyesi olduğu gerekçesiyle tutuklandı. Yakalandığı iddia edilen evden parmak izi, avuç izi, saç ve kıl örnekleri alarak inceleme yaptırıldı, Fusun Erdoğan'a ait parmak izi ya da saç örneği tespit edilemedi. Ancak Emniyet, kaynağı şüpheli bir ihbar mektubu ile olay yerinde ele geçirildiği iddia edilen ancak hayli çelişkili olan 'örgüt belgelerini' dayanak olarak Fusun Erdoğan'ı örgütün mali işlerden sorumlu yöneticisi olarak değerlendirdi. Terörle Mücadele Yasası'na göre dosyaya "gizlilik" şerhi konulduğu için avukatların da ulaşması mümkün olmadı. Fusun Erdoğan ve diğer sanıklar, iddianame hazırlanana dek tam 13 ay 18 gün ne ile suçlandığını bile bilmeden hapis yattı. Görülen davanın 5 Kasım 2013'te gerçekleştirilen son duruşmasında hakkında müebbet hapis cezası verildi.

Bu süreçte 6526 sayılı yasa ile Özel Yetkili Mahkemeler ve Terörle Mücadele Kanunu 10. maddesiyle yetkili mahkemeler kapatıldı ve tutukluluk süresi beş yıla indi. Ancak Erdoğan'ın 8 yıllık tutukluluk süresine yasanın değişmesi etki etmedi.

8 Nisan'da Hollanda Parlamentosu milletvekili Pieter Omtzigt ve Af Örgütü temsilcisi Sebastian Rietz öncülüğünde bir heyet Füsun Erdoğan ve diğer tutuklu gazetecilerin durumunu Avrupa Konseyi üyeleriyle görüşmek için Strasbourg'a gitti. Heyette milletvekili Melda Onur, Erdoğan'ın avukatı ve kardeşi de yer aldı. Tutukluluk süresinin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve mahkeme içtihatlarına aykırı olduğu da birçok hukukçular tarafından dile getirilmişti.

Nihayet 8 Mayıs'ta tutukluluk sürelerine ilişkin değişen yasaya dayanarak 20. Ağır Ceza Mahkemesi'nin verdiği kararla Erdoğan tahliye edildi.

topl u davalar

Koma Civakên Kurdistan (KCK)

Koma Civakên Kürdistan (KCK - Kürdistan Topluluklar Birliği) Abdullah Öcalan tarafından kurulan Koma Komalên Kürdistan (KKK - Kürdistan Halklar Konfederasyonu) adlı ideolojik bir kürt örgütün devamı niteliğindeki demokratik toplumcu konfederal bir yapı olarak düzenlenmiştir. KCK'nın kuruluşu savcılık iddianamesine göre 2005 tarihinde PKK'nın Kongre organı olarak bilinen Kongra Gel'in kabul ettiği 'KCK Sözleşmesi'ne dayanır ve PKK'nın çatı yapılanması olarak kabul edilir.

Bu yapılanma fikrinin Abdullah Öcalan'dan Murray Bookchin okumaları sonucu gelişen bir devlet üstü konfederal model üzerinden şekillendiği söyleniyor. Ana-akım medya bu örgütlenmeyi 'PKK'nın şehir uzantısı' olarak tanımladı. KCK ile ilgili ilk soruşturma 14 Nisan 2009 tarihinde başladı ve sonrasında ilk dava Diyarbakır'da açıldı. Soruşturma neticesinde 7 bin 587 sayfadan oluşan 9 Haziran 2010 tarihli iddianame ile 151 kişi hakkında dava açıldı. 151 şüpheli hakkında 15 yıl ile ağırlaştırılmış müebbet arasında değişen hapis cezaları istendi.

Zanlılar, "devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak", "terör örgütü üyesi ve yöneticisi olmak, "terör örgütüne yardım ve yataklık etmekle" suçlandılar. Bu iddianamede bir numaralı şüpheli olarak Sabri Ok yer aldı ve DTP içerisinde seçim çalışmaları sırasında nüfusunu kullandığı, partiyi yönettiği ve yönlendirdiği ve partinin kapatılması ihtimaline karşılık yeni bir parti kurduğu iddiası yer aldı.

Diyarbakır'da açılan davanın dışında en çok konuşulan bir diğer dava da İstanbul'dakiydi.

İstanbul'daki BDP il ve ilçe yöneticileri ile Büşra Ersanlı, Ragıp Zarakolu, Ayşe Berktaş gibi bilinen isimlerin yargılandığı birinci davanın iddianamesi tam 2 bin 401 sayfaydı ve neticesinde 193 kişi hakkında dava açıldı. Bunun yanında yine İstanbul'da iki dava daha başlatıldı ve birinde 50 diğerinde ise 45 kişiye dava açıldı. Bu davaların tümünde de sanıklar kürtçe savunma yapmak istediler, ancak talepleri mahkeme tarafından reddedildi.

Davalar ve tutuklamalar birbirini izledi. Nisan 2009'dan sonra KCK davasından gözaltına alınanların sayısı 3.895, şüphelilerin sayısının 7.748 olduğu açıklandı. Çoğu şüpheli, Türk Ceza Kanunu'nun 314. maddesi altında yasadışı örgüt üyeliği ile suçlandı. İzmir, Adana, Erzurum, Van ve Diyarbakır gibi çeşitli şehirlerde Özel Ağır Ceza Mahkemeleri derin çalışmalar yaptılar. Daha sonrasında ise sırayla tahliyeler yapılmaya başlandı. Özellikle Özel Yetkili Mahkemelerin kapatılması ve tutukluluk süresini beş yıllı sınırlayan kanunun yürürlüğe girmesinin ardından kapatılan İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen KCK davasında tahliyeler yaşandı.

Son bir yıl içinde İstanbul, Mersin, Batman KCK davalarında tutuklu kalmadı. Diyarbakır'daki davalarda da tahliye kararları verildi ancak halen hem Diyarbakır'da hem de diğer şehirlerde tutuklular bulunuyor. HDP kanadı bu davaları yargı eli ile yürütölen siyasi bir operasyon olarak değerlendiriyor ve dava içinde birçok delilin sahte olduğunu söylüyor. Bunun Kürtlerin siyaset yapmasını engellemek adına yapıldığı vurgulanıyor.

Çarşı Grubu Davası

Gezi Parkı olayları sırasında yaptığı eylemlerden ötürü 'Başbakanlık ofisini ele geçirmeye çalıştığı ve darbe yapmaya teşebbüs ettiği' iddiasıyla Beşiktaş'ın taraftar grubu olan Çarşı üyesi 35 kişi hakkında iddianame düzenlendi. İddianamede yer alan suçların bazıları; 'Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Ortadan Kaldırmaya veya Görevini Yapmasını Engellemeye Teşebbüs Etme, Terör Örgütü Kurmak veya Yönetmek, kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri düzenleme, yönetme, bunların hareketlerine katılma, ruhsatsız ateşli silahlarla mermileri satın alma veya taşıma veya bulundurma' olarak sıralandı. Ayrıca üyeler, Gezi Direnişi sırasında insanları hükümete karşı kışkırtmakla ve Dolmabahçe'deki Başbakanlık Ofisi'ni işgal etmeye çalışmakla da itham edildiler. 11 Eylül 2014 tarihinde İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilen iddianamenin ardından davanın ilk duruşmasının 16 Aralık 2014 tarihinde yapılacağı söylendi. Böylece tamamı tutuksuz yargılanan sanıklar 'ağırlaştırılmış müebbet' istemiyle yargılanmaya başladılar. Buna ilaveten sanıklar hakkında ayrı ayrı, 'Örgüt kurmak ve yönetmek, örgüte üye olmak, görevi yaptırmamak için direnme, kamu malına zarar verme, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet' gibi çeşitli suçlardan da 2 yıldan 50 yıla kadar değişen hapis cezaları talep edildi.

İlk duruşma oldukça ses getirdi, medyada ilk kez bir taraftar grubunun darbeci olarak yargılanmasının şaşkınlığı vardı. Bu şaşkınlık gün içinde yapılan yayınlarda kendini gösterdi. Davayı İstanbul, Ankara, Kocaeli, Adana Barosu temsilcileriyle birlikte 100'ü aşkın avukat takip etti. Çağlayan Adliyesi'nin önüne birçok kişi akın etti ve orası neredeyse tribüne döndü. Adliye koridorları marşlar ve 'terörist değil taraftarız' sloganlarıyla inledi. Avukatlar yaptıkları savunmada dosyada hiçbir somut delil bulunmadığını, delil olarak gösterilen tapelerin de hukuksuz olduğunu söyledi ve buna ilişkin soru sorulmamasını talep etti. Ancak bunun davanın esasında değerlendirileceğini söyleyen mahkeme talebi reddetti. Sanıkların itham edildiği suçlar okunduğu sırada mahkeme salonunda gülüşmeler yaşandı.

Yaklaşık olarak 14 saat süren duruşmada sanıklardan 27'sinin ifadesi alındı. çArşı Grubu'nun lideri olduğu iddia edilen Cem Yakışkan ifadesinde; *'İddianameyi okudum. Ben suç işlemedim, eğer öyle bir iddia varsa somut delillerle kanıtlanmasını istemek en doğal hakkımdır... Darbe yapacak gücümüz olsaydı, Beşiktaş'ı şampiyon yapardık. çArşı siyaset yapmaz'* dedi.

İnsan Hakları İzleme Örgütü aynı gün bir açıklama yaptı ve 35 futbol taraftarının darbe teşebbüsüyle yargılanmasının ceza adalet sisteminin bariz bir şekilde kötüye kullanılması olduğunu söyledi. Örgütün kıdemli Türkiye araştırmacısı Emma Sinclair Webb ise *"Beşiktaş futbol kulübü taraftarlarını bir halk protestosuna katıldıkları için devlet düşmanı olmakla suçlamak son derece kötü bir komedy"* dedi.

Duruşma neticesinde çArşı üyelerinin yurtdışı yasaklarının kaldırılması yolundaki ortak talebi, mahkeme heyeti tarafından kabul edildi. Herhangi bir tutuklamaya da hükmedilmedi ve dava 2 Nisan 2015 tarihine ertelendi.

Paralel Yapı Operasyonları

Geçen senenin son ayına damgasını vuran 17-25 Aralık yolsuzluk soruşturmalarının ardından Hükümet bu operasyonların bir "paralel örgüt" eliyle hükümeti yıkmayı amaçlayan siyasi operasyonlar olduğunu iddia etmeye başladı. Bu söylemlerin ardından da bu paralel yapıyı zayıflatmaya yönelik operasyonlar da peşpeşe geldi. Birçok ilde operasyonlar yapıldı, çeşitli kişiler gözaltına alındı ve haklarında davalar açıldı. İlk olarak Emniyetteki paralel yapının sonlandırılması için 22 Temmuz'da büyük bir operasyon düzenlendi. Hükümet ile Cemaat arasındaki iktidar savaşı bu operasyonla yeni bir boyuta ulaştı. Burada gözaltına alınanların Ergenekon, Balyoz, KCK, Odatv, Şike, 17 ve 25 Aralık 2013 operasyonlarında aktif görev alan polis memurları oldukları söylendi. Buna ilaveten, hazırlık aşamasındayken yarım kalan, iktidar partisi ile ona destek veren çok kişiyi kapsamaması söz konusu olan Selam/Tevhid soruşturması da bu polis şeflerinden bazılarıyla ilişkilendirildi. Polislerin birçoğu 'casusluk' ve 'yasadışı dinleme' ile suçlandılar.

28 Ekim'de ise yeni bir dalga yaşandı ve bu defa Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü yasadışı dinlemeler ile ilgili soruşturma kapsamında vali, vali yardımcıları, belediye başkanları, emniyetin üst düzey yöneticileri, siyasi parti il başkanları, sivil toplum kuruluşu yöneticileri ile çok sayıda işadama karşı sabahın erken

saatlerinde operasyon düzenlendi. Gözaltına alınan 27 emniyet mensubunun 9'u ifadelerinin alınmasının ardından serbest bırakıldı. Diğer 18'i ise adliyeye sevk edildi. Gözaltında bulunan polisler daha sonradan çıkarıldıkları mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldılar.

8 Kasım'da, Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talimatıyla, bir 'Paralel yapı operasyonu' daha başlatıldı. Bu operasyon, 'görevi kötüye kullanma, hukuka aykırı kişisel verileri kaydetme, kamu görevlisinin resmi belgede sahteciliği, haberleşmenin gizliliğini ihlal etmek' suçlarından yürütülen soruşturma kapsamında yürütülüyor ve Kocaeli Emniyet Müdürlüğü'nün yanısıra İstanbul, Diyarbakır, Edirne, Sivas, Bitlis, Gümüşhane ve Ardahan'ı da kapsıyordu. İlk başta aralarında müdür, amir ve polislerin de bulunduğu 17 kişinin gözaltına alındığı söylendi. İlerleyen saatlerde ise, bazı internet gazetelerinde aralarında eski emniyet müdürlerinin de bulunduğu bazı isimler de verilerek gözaltıların sürdüğü haberleri yerelirken, saat 11.30 sıralarında gelişmelerle ilgili Kocaeli Emniyet Müdürü Levent Yarımel, açıklama yaptı. Emniyet Müdürü Yarımel, gözaltı uygulamasının Cumhuriyet Savcılığı talimatının yanlış anlaşılmasından kaynaklandığını belirterek, 'Gözaltı uygulaması kaldırıldı. Soruşturma kapsamındaki müdür, amir ve memurların evlerindeki bilgisayarlar incelemeye alındı' dedi. Aramada bilgisayarlar, harddiskler, hafıza kartları, cep telefonları ve CD-DVD'lere el konuldu. Savcılığın talimatıyla 10 polis gözaltına alındı ve iki emniyet müdürü hakkında disiplin soruşturması başlatıldı. Bundan bir süre sonra kamuoyunda geniş yankı bulan ve protestoların yapılmasına neden olan 14 Aralık operasyonu gerçekleşti. 13 ilde düzenlenen İstanbul merkezli "paralel yapı" operasyonu soruşturması kapsamında, haklarında gözaltı ve yakalama kararı bulunan 31 şüpheliden 27'si gözaltına alındı. Gözaltına alınanların içinde Zaman Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Ekrem Dumanlı; Şike, Balyoz, Ergenekon gibi operasyonları yöneten isimlerden İstanbul eski Organize Müdürü Mutlu Ekizoğlu, Samanyolu Yayın Grup Başkanı Hidayet Karaca gibi isimler de bulunuyordu. Gözaltı kararının duyulmasıyla Samanyolu Televizyonu ile Zaman Gazetesi önünde vatandaşlar toplanmaya başladı. Adliye önünde ise geniş güvenlik önlemleri

alındı.. Haberi alan bazı gruplar da Adliye'nin önünde toplandılar. Soruşturmada gözaltına alınanlara 'Türkiye Cumhuriyeti devletinin egemenliğini ele geçirmek amacıyla baskı, yıldırma ve tehdit yöntemlerini kullanıp, örgütsel yapı oluşturarak, bu yapılanma altında iftira, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma ve belgede sahtecilik ' suçlamaları yöneltildi. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen bu soruşturmanın 4 yıl önce, 2010 yılında gerçekleştirilen bir terör operasyonundaki çelişki ve bulgulara dayandığı ileri sürüldü. Söz konusu operasyon İstanbul ağırlıklı olmak üzere 22 Ocak 2010'da 'El-Kaide' ye yönelik düzenlenmişti. İddiaya göre 2010 yılındaki bu operasyon 'Tahşiyeciler' grubuna yönelik başlatıldı. Mahkemeden dinleme kararı alındıktan 2 gün sonra resmi evraklarda operasyonun adı 'El-Kaide yanlısı Mehmet Doğan grubu' olarak değişti. İşte bu çelişkinin '14 aralık operasyonu'nda gözaltına alınan şüphelilere yöneltilecek sorulardan biri olduğu öğrenildi.

Başbakan Davutoğlu, operasyonla ilgili ilk açıklamayı yaptı: 'Bu devletin kurumlarına sızanlar, devletin en mahrem toplantılarını dinleyenler, MİT'e karşı operasyona kalkışanlar, Suriye'de yardıma giden TIR'ları durduranlar, bunların karşılıksız olacağını düşünmesinler' dedi.

Uluslararası kamuoyu da operasyonu takip etti. ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Psaki ve Avrupa Birliği Komisyonu Sözcüsü Maja Kocijancic'den açıklamalar geldi. Psaki; 'Türk kolluk kuvvetlerinin eylemlerinin hedefinin Türk hükümetini açıkça eleştiren medya organları olduğu görülmektedir. Basın özgürlüğü, yargı süreci ve yargılamanın bağımsızlığı her sağlıklı demokrasi için temel unsurlardır ve bunlar Türk anayasasınca kutsal olarak kabul edilmektedir' dedi. Kocijancic ise 'Türkiye'de gazeteci ve basın mensuplarının gözaltına alındığına dair bize ulaşan haberlerden çok endişeliyiz' dedi. 19 Aralık tarihine gelindiğinde ise mahkemeye sevk edilen Zaman Gazetesi Genel Yayın Müdürü Ekrem Dumanlı ve Samanyolu Yayın Grubu Başkanı Hidayet Karaca'nın da aralarında bulunduğu 12 kişi hakkında mahkemeden karar çıktı. Ekrem Dumanlı serbest bırakıldı, Hidayet Karaca ise tutuklandı.

Gezi Davaları

21 Ocak

Çanakkale’de Gezi eylemlerini destek yürüyüşünde yola sprey boya ile “hükümet istifa” ve “faşizme ölüm” yazan 14 yaşındaki B.T.İ. hakkında kamu malına zarar vermek suçlaması ile dava açıldı. Görülen duruşmada ilkokul öğrencisini 10’dan fazla avukat savundu. Cezai ehliyeti olmadığı gerekçesi ile cezaya yer olmadığına karar verilerek dava düşürüldü.

30 Ocak

Tunceli’de Gezi parkı eylemlerine katılan Ahmet Elma, Behsat Doğan, Gazel Gür, Kenan Küçük ve Önder Ergen 1 Ağustos 2013’te tutuklanmıştı. Neredeyse altı ay sonra 30 Ocak’ta tamamlanan iddianamede yasadışı TİKKO üyesi oldukları ve terör örgütü propagandası yaptıklarına dair suçlama ile Malatya 4. Ağır Ceza Mahkemesi’nde dava açıldı. Sanıkların katıldığı her etkinlik, cenaze törenleri de dahil terör eylemi sayıldı. Ayrıca ağzından çıkan bütün sloganlar ile megafonu tutmaları dahil suç sayıldı.

7 Şubat

Son sayıma göre nüfusu 67 bin olan Kırklareli’ne Gezi nedeniyle yapılan bütün yürüyüşlerine Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na muhalefetten hazırlanan iddianamelerle 1.238 sanık hakkında dava açıldı.

Birçok sanık ifadeye bile çağrılmazken iddianamede atılan sloganlar ile mülki amirlikçe belirlenen güzergahların dışına çıkıldığı belirtildi.

19 Şubat

İzmir’de 29 öğrenci hakkında ‘halkı kanuna uymamaya tahrik’ten dava açıldı. 29 sanıklı davanın tek mağduru olarak ise dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan gösterildi. İddianamede gösterilen delillerin büyük çoğunluğu öğrenciler tarafından atılmış tweetlerden oluşuyor. Tweetlerin içeriği ise wireless şifreleri, İzmir Barosu telefon numarası, sirke limon ve süt desteği istemek.

17 Mart

Taksim Gezi eylemleri sırasında gözaltına alınan, aralarında Taksim Dayanışması üyelerinin de bulunduğu 29 kişi hakkında ‘suç işlemek amacıyla örgüt kurma ve Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri kanununa muhalefet suçlarından’ hazırlanan iddianame kabul edildi. Örgüt olarak da Taksim Dayanışma Platformu gösterildi. Platformun İstanbul halkını Taksim’de kanunsuz gösteri ve yürüyüşe çağırdıkları, sosyal medyada yaptıkları yayınlarda “devletin güvenlik kuvvetleri ve kamu görevlilerini düşman gibi lanse ettikleri” öne sürülerek, “Masumane başlayan Taksim projesine karşı duruşun zamanla marjinal gruplar ile terör örgütlerinin provokasyonlarına zemin hazırladığı” ifadeleri kullanıldı.

14 Nisan

Eskişehir’de Gezi eylemlerine katılanlar hakkında iki ayrı mahkemede açılan davaların dosyası tek mahkemede toplandı.

173 kişi 3. Asliye Ceza Mahkemesi’nde, 14 kişi ise 2. Asliye Ceza Mahkemesi’nde hakim karşısında çıktı. Yalnızca ifadeleri alan 2. Asliye Ceza Mahkemesi davaların birleştirilmesini talep etti. Talep kabul edildi. Davalar 5. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görülecek.

22 Nisan

Çoğunluğunu üniversite öğrencilerinin oluşturduğu 56 sanıklı İstanbul Gezi davasının ilk duruşması 22 Nisan'da 30. Asliye Ceza Mahkemesi'nde gerçekleşti. İddianamede suç aleti olarak baret ve deniz gözlüğü gösterildi. Sanık müdafileri, müvekkillerinin beraatını AİHM içtihatları öne sürerek talep etti. Hakim beraat talebinin reddederek bir sonraki duruşmada sanıkların savunmalarının alınmasına devam edilmesine karar vererek duruşmayı 26 Haziran gününe erteledi.

27 Mayıs

Berkin Elvan'ın yaşamını yitirmesinin ardında boykot yapan Hacettepe Üniversitesi öğrencileri hakkında soruşturma başlatıldı. Hakkında soruşturma açılan öğrencilerden İmran Kurt'un soruşturmanın sağlıklı yürütülmesi gerekçesiyle okula giriş-çıkışı yasaklandı. Hakkında birden fazla soruşturma açılan Kurt eğitim hakkının engellenmesine tepki gösterdi.

15 Ekim

Bursa 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde, Gezi Parkı eylemlerine destek amacıyla Bursa'da düzenlenen gösterilerde Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefetten, 3 yıl hapis cezası istemi ile, 33 kişi hakkında dava açıldı. Davaya 73 avukat ve Çağdaş Hukukçular Derneği İstanbul Şubesi Yöneticisi Avukat Günay Dağ da katıldı. Sanıkların suçun unsurlarının oluşmadığı gerekçesiyle beraatlerini istedikleri duruşma diğer sanıkların ifadelerinin alınması için ertelendi.

kaybettiklerimiz...

Abdullah Cömert

Abdullah Cömert 3 Haziran 2013 günü Hatay'da gerçekleşen Gezi Parkı eylemlerinde polisin attığı gaz kapsülü ile hayatını kaybetti. Hazırlanan iddianamede sanık polis Ahmet Kuş hakkında olası kastla adam öldürme suçundan 25 yıla kadar hapis cezası istendi. İddianamenin kabulü ardından dava ilk olarak Hatay 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açıldı. Ancak sanık Kuş'un talebi üzerine güvenlik gerekçesiyle dava Balıkesir'e gönderildi.

Balıkesir 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmeye başlanan davanın ilk duruşması 4 Kasım'da yapıldı. Sanık polis duruşmaya çağırılmayarak görev yaptığı Mersin üzerinden sorgusu ses ve görüntü bilişim sistemi ile alındı. Tanıkların ifadeleri ise Hatay'dan alındı.

Duruşma esnasında savcıların uyumasının damga vurduğu dava, 3 Şubat 2015'e ertelendi.

Berkin Elvan

Berkin Elvan Gezi direnişini sırasında, 16 Haziran 2013 tarihinde gaz fişegiyle başından vuruldu. 269 gün yoğun bakımda kaldıktan sonra 11 Mart 2014'te hayatını kaybetti.

Ölümü ile ilgili yürütölen soruşturmada ilk olarak 5 polisin ifadesine başvuruldu. Dosyaya bakan savcı, 12 Mayıs'ta başka bir kente atandı. Önce 3 ay boyunca yerine başka savcı atanmadı, daha sonra ise yıl sonuna kadar dosyaya bakan savcı 3 kez değıştirildi. Sonuç olarak Berkin Elvan dosyası bir türlü tamamlanmadı.

Ethem Sarısölük

Ethem Sarısölük Gezi direnişine destek olarak Ankara'da düzenlenen gösterilerde 1 Haziran 2013 günü polisin kurşunuyla başından vuruldu. 14 gün komada kalan Sarısölük, 14 Haziran 2013'te hayatını kaybetti.

Olayın ardından hazırlanan iddianamede, sanık polis Ahmet Şahbaz hakkında meşru müdafaa sınırlarının aşılması suretiyle kast olmaksızın ölüme sebebiyet verme suçlamasıyla 4 aydan 5 yıla kadar hapis cezası istendi. Kabul edilen iddianame 12 Temmuz 2013'te Ankara 6. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildi.

İlk duruşma 23 Eylül’de, ikinci duruşma 28 Ekim’de üçüncü duruşma ise 3 Aralık 2013’te görüldü.

2014’ün ilk duruşması olan dördüncü duruşma 6 Nisan’da görüldü. Önceki duruşmalarda gündeme gelen sanığın tutuklanması talebi yineleni ve yine reddedildi. Duruşmaya gelmeyen sanık için çağrı kağıdı çıkarılmasına karar verilerek dava ertelendi. Bir sonraki duruşma 26 Mayıs’ta yapıldı. Hakkında zorla getirme kararı çıkarılan sanık duruşmaya katıldı. Duruşmalara katılmadığı için önceki duruşmalarda sorgusu yapılamayan sanık geldiği duruşmada susma hakkını kullandı.

7 Temmuz’da görülen duruşmada ise savcı mütalaasını meşru müdafaa üzerine değil, olası kast üzerinden verdi. Mahkeme mütalaa üzerine sanığın tutuklu yargılanmasına hükmetti.

3 Eylül’de nihayet karar duruşması yapıldı. Mahkeme sanık Ahmet Şahbaz’a 7 yıl 9 ay 10 gün hapis cezası verdi.

Mehmet Ayvalıtaş

Mehmet Ayvalıtaş Gezi eylemleri sırasında Ümraniye’de yürüyüş yapan grubun arasına giren özel aracın çarpmasıyla hayatını kaybetti. Anadolu 8. Ağır Ceza Mahkemesi’nce kabul edilen iddianamede, tutuksuz sanıklar Mehmet Görkem Demirbaş ve Cengiz Aktaş için taksirle öldürme ve yaralamaya sebep olma suçlamasıyla 15 yıla kadar hapis istendi.

Duruşmada hakimin, avukatların taleplerini ve konuşmalarını dinlemeden yalnızca sanık ve tanıkların zorla getirilmelerine ilişkin karar vererek duruşmayı ertelemesi tepki çekti. 21 Mayıs’ta görülen üçüncü duruşmada ise hakkında zorla getirme kararı verilen sanık Cengiz Aktaş yine duruşmaya gelmedi. Hakim, sanık hakkında yakalama kararı çıkarılmasına karar vererek duruşmayı 22 Eylül’e erteledi.

Görülen dördüncü duruşmaya, hakkında yakalama kararı çıkarılan tutuksuz sanık Cengiz Aktaş nihayet katıldı. Sanıklar dinlendikten sonra davetiye gönderilmesine rağmen duruşmaya gelmeyen tanıkların zorla getirilmesine karar verilerek bir sonraki duruşma 24 Aralık’a ertelendi.

Yılın son duruşması ise yoğun güvenlik önlemleri ile başladı. Duruşma, salonun küçük olduğu gerekçesiyle büyük bir salona geçilmesi taleplerinin okunmasıyla başladı. Birçok avukat ve katılımcı salonun kalabalık olduğu gerekçesiyle salona alınmadı. Mahkeme salonunun kapıları kilitlendi. Davetiyeye gelmediği için hakkında zorla getirme kararı çıkarılan tanık Mahmut Aktaş da salonun kalabalık olması gerekçesiyle salona alınmayanlardandı. Beş duruşmadır tanık sıfatıyla duruşmalara geldiğini ancak salona alınmadığını söyleyerek, hakkında zorla getirme kararı çıkarılmasına tepki gösterdi.

Avukatların tanıklar hakkında yakalama kararına alınmasına ilişkin taleplerini reddeden mahkeme heyeti, duruşmayı 25 Mart 2015 tarihine erteleyerek duruşmayı kapattı.

Raporlar

İnsan Hakları İzleme Örgütü

“Türkiye'nin İnsan Hakları Alanındaki Gerilemesi ve Reform Önerileri”

İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch) 30 Eylül'de yayınladığı raporunda İnsan Hakları, Cezasızlık, Ceza Yargılama Sistemi ve İfade, Örgütlenme ve Toplanma Özgürlüğünü ele aldı, öneriler sundu. Rapor özellikle hükümetin yolsuzluk operasyonu sırasında ve devamında medyaya getirdiği kısıtlamalar ile yargının bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğünün dizginlenmeye çalışmasının üzerinde durdu.

“İfade ve örgütlenme özgürlüğüne getirilen kısıtlar Türkiye Hükümeti'nin medya özgürlüğünü, sosyal medyayı ve örgütlenme ve toplanma özgürlüklerini haksız bir şekilde kısıtladığına ilişkin uzun bir sabıka kaydı var. Hükümet bu alanlardaki baskısını 2013 Gezi Eylemleri sırasında ve sonrasında yoğunlaştırdı. Hükümet 2013 aralığında gündeme gelen yolsuzluk iddialarının tartışılmasını ve bu iddialara ilişkin bilgilerin yayılmasını YouTube ve Twitter'ı yasaklamak gibi yöntemlerle engellemeye çalıştı. Türk makamları Gezi Eylemleri sırasında ve sonrasında İstanbul, Ankara, ve İzmir'le birlikte bir çok başka şehirde de binlerce insan hakkında izinsiz toplantı ve gösteri yürüyüşüne katıldıkları, polise mukavemet gösterdikleri ve kamu mallarına zarar verdikleri gerekçesiyle soruşturma yaptı ve en az 5500 kişi hakkında dava açıldı. 2013-14 yılları zarfında hükümet hakkında eleştirel yazılar kaleme alan ve aralarında çok saygın anaakım haberci ve yorumcuların da bulunduğu birçok medya çalışanı işten çıkartıldı.”

Rapor, hükümetin otoriter tavrına karşı acil adımlar atılması gerektiği düşüncesiyle 4 ana konu üzerinden öneriler sundu. Bunlar; PKK ile yürütülen barış sürecindeki insan hakları adımları, hukukun üstünlüğü ilkesine yönelik tehditler, halihazırda varolan cezasızlık kültürünün kadına karşı şiddet vakalarında failerin düzenli olarak cezasız bırakılması gibi uygulamalarla tahkim edilmesi, konuşma ve

medya özgürlüğüne ve toplanma ve örgütlenme özgürlüğüne getirilen kısıtlamalar.

“ • Türk Ceza Yasası, Terörle Mücadele Yasası, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası, MİT yasasında yapılan yeni değişiklikler, 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Yasası ve ifade, örgütlenme ve toplanma özgürlüklerini haksız bir şekilde kısıtlamak için kullanılan diğer yasalar gözden geçirilsin ve bu yasalardaki kısıtlayıcı hükümler uluslararası standartlara uyacak şekilde değiştirilsin veya iptal edilsin.

• Yürütmenin yayın kararlarına müdahale etmesine, eleştirel haber kaynaklarına ve yazarlarına baskı uygulamasına ve onları sindirmeye çalışmasına son verilsin.

• 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşler Yasası uyarınca izinsiz gösterilere barışçıl bir şekilde katılan bireyler hakkında ceza soruşturması açılmasına son verilsin.

• Taksim Dayanışması mensuplarına ve diğer eylemcilere toplanma ve ifade özgürlüklerini kullandıkları için açılan davalar düşürülsün.

• Çarşı taraftar grubu ile ilişkili 35 kişi hakkında, 2013 yılının Mayıs ve Haziran aylarındaki Gezi eylemlerinde ifade ve toplanma özgürlüklerini kullandıkları için "darbe girişimi" ve başka suçlamalarla açılan dava düşürülsün.

• Protesto eylemlerine yapılan polis müdahalelerinde biber gazının aşırı ve kötüye kullanımından kaçınılsın ve her iki davranıştan da sorumlu olan polis memurlarından hesap sorulsun.”

**

“Türkiye'nin demokratik bir ülke olduğuna ilişkin algıyı ve uluslararası itibarını en çok zedeleyen gelişmeler arasında hükümetin medya özgürlüğünü erozyona uğratması, ifade özgürlüğünü kısıtlamaktan kaçınmamayı sürdürmesi, toplanma özgürlüğüne karşı benimsediği kısıtlayıcı yaklaşım ve göstericileri yargılarken onlara karşı kullanılan polis şiddetine hoşgörü göstermesi sayılabilir. Kısıtlayıcı bir medya atmosferi, hükümet karşıtı medyaya yönelik seçici bir şekilde uygulanan vergi ve Radyo

ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) cezaları, gazetecilere açılmış hakaret davaları, bazı gazetecilerin terör suçlarıyla itham edilerek tutuklanması, sızdırılmış belgeleri yayınlayan gazetecilerin yargılanması ve sosyal medyaya getirilen erişimi engelleme kararları, medyanın hükümet makamlarından hesap sorma ve onlara yönelik araştırmacı gazetecilik faaliyetlerinde bulunma yetilerini ve olasılıklarını engelliyor. Mayıs - Haziran 2013'te İstanbul'da ve diğer şehirlerde yaşanan Gezi eylemlerinden sonraki bir yıl içerisinde, hükümet toplanma özgürlüğüne gereksizce kısıtlayıcı bir yorumla yaklaştığını defalarca gösterdi ve 31 Mayıs'taki Gezi eylemlerinin birinci yıldönümü de dahil olmak üzere, toplantı ve toplantı yürüyüşlerini düzenli olarak, geçerli ve zorlayıcı bir gerekçe göstermeden engelledi.

Hükümetin eleştirilere karşı hoşgörüsüzlüğü

Türkiye Hükümeti, Birleşmiş Milletler Evrensel Periyodik Gözden Geçirme incelemesi (EPGG) bağlamında "ifade özgürlüğünün sürekliliği ve genişletilmesi ve medya özgürlüğü Türkiye'nin insan hakları alanında yaptığı reformların temel unsurlarından biridir" demişti. Türkiye, 2010 BM EPGG'de Türk Ceza Kanunu'nun ifade özgürlüğünü koruyan uluslararası hukukla uyumunu sağlayacağına da söz vermişti. Ancak, Türkiye'nin bugünkü karnesi, hükümetin medya özgürlüğüne ve genel olarak ifade özgürlüğüne bağlı olduğuna ilişkin çizdiği bu iyimser tabloyu desteklemekten çok uzak. Türkiye'de münhasıran hükümet karşıtı yayın yapan, oldukça eleştirel medya organları bulunsa da, medyanın önemli bir kısmı, özellikle de televizyon kanalları, haberlerinde hükümet yanlısı bir çizgi takip ediyorlar ve hükümetin hoşuna gitmeyecek haberlere haber bültenlerinde yer vermiyorlar. Türkiye'de bağımsız, tarafsız ve eleştirel gazeteciliğin alanı daraldı. Eleştirel medya organları orantısız sayıda yüksek para cezalarına maruz bırakıldılar. RTÜK bazı programların yayınına askıya aldı ve televizyon kanallarına hükümeti eleştiren içeriğe yer verdikleri için haksız ve keyfi para cezaları kesti. Ağustos ayındaki cumhurbaşkanlığı seçimlerinde yayınlanan istatistikler devlet televizyonu TRT'nin Recep Tayyip Erdoğan'ın cumhurbaşkanlığı kampanyasında yaptığı konuşmalara, diğer iki muhalefet adayının konuşmalarına kıyasla çok daha fazla

yer verdiğini gösteriyorlar. Hükümete eleştirel yaklaşan gazeteler düzenli olarak vergi denetimine tabi kılındılar; Taraf gibi gazeteler çok yüksek vergi cezaları alırken, Sabah gibi gazetelerde benzeri bir denetim yapılmadı. Özellikle feci bir vaka da, Taraf gazetesinden Mehmet Baransu ve o dönemdeki sorumlu yazı işleri müdürü Murat Şevki Çoban 2004 yılında yapılan ve iddiaya göre Gülen hareketini tasviye etmeye yönelik bir planın tartışıldığı çok gizli bir Milli Güvenlik Konseyi toplantısının kayıtlarını yayınladıkları için yargılanacaklar. Baransu ve Çoban şu anda serbestler ve dava henüz başlamadı ancak gizli bilgileri yayınlamak suçundan haklarında 52 yıla kadar hapis cezası isteniyor. Türkiye medyasının 2013'teki Taksim Gezi eylemlerini sessizce geçiştirmeye çalışması veya taraflı vermesi birçok medya şirketinin hükümetin çıkarları ile çeliştiğinde haberleri tarafsız vermekte isteksiz davrandığı gerçeğini gözler önüne serdi. 2013-2014 yıllarında çok sayıda medya çalışanı işlerinden atıldılar ya da gazeteleri veya TV kanalları yaptıkları haberler, röportaj yapma üslupları veya odaklandıkları konuların politik olarak tartışmalı olduğundan korktuğunda, istifa etmeye zorlandılar. Bunların arasında, farklı mecralarda hükümet hakkında eleştirel yazılar kaleme alan oldukça saygın ana akım gazeteci ve köşe yazarları da var. Türkiye şiddet içermeyen muhalif söz ve yazıları suç gibi görmeye ve sosyal medyaya orantısız ve keyfi kısıtlamalar koyarak bilgiye erişimi engellemeye devam ediyor. Yukarıda anılan Milli İstihbarat Teşkilatı yasası sızdırılan istihbaratı yayınlayan gazeteci ve editörlerin dokuz yıla kadar hapisle cezalandırılmasını öngörüyor. Hakaret yasaları sık sık kullanılıyor ve politikacılar kendilerini eleştiren gazeteciler ve medya organlarına karşı hakarete uğradıkları gerekçesiyle açtıkları tazminat davalarını sık sık kazanıyorlar. Öte yandan Erdoğan da dahil olmak üzere politikacıların kendilerinin köşe yazarları ve habercileri kamuoyu önünde karalayarak hedef gösterdikleri de vaki. Taraf gazetesi yazarı ve The Economist dergisinin Türkiye muhabiri Amberin Zaman, Başbakan Erdoğan tarafından, Cumhurbaşkanlığı seçim kampanyasında hedef gösterildi. Erdoğan bir seçim mitinginde Amberin Zaman için "haddini bilmesi gereken" "edepsiz kadın" ifadelerini kullandı ve kitleyi onu yuhalaması için teşvik etti. Bunun sebebi Zaman'ın bir televizyon programında İslam dininin bireyi

değil cemaati vurguladığını söylemesiydi. Zaman; İnsan Hakları İzleme Örgütü'ne bu olaydan sonra aldığı nefret mesajlarında bir artış olduğu ve ölüm tehditleri aldığını, ama savcılığa başvurmasının faydasız olacağını çünkü Erdoğan'ın sözlerinin ona saldırma izni sayılabileceğini düşündüğünü söyledi. 2014 yılında YouTube ve Twitter'a erişimin engellenmesi ve Türkiye'nin 5651 sayılı Ana İnternet Yasası'nda yapılan değişikliklerle interneti kontrol etmek için daha kısıtlayıcı adımlar atılması, Aralık 2013'teki yolsuzluk skandalının ardından geldi. 10 Eylül tarihinde hiç kimseye danışılmadan yapılan üçüncü bir değişiklik ise Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın yetkilerini artırdı ve TIB'e "millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi" gibi gerekçelerle web sitelerine erişimi engelle ve internet kullanıcılarının tarama geçmişlerine ilişkin verileri muhafaza etme yetkisi verdi. Bu kısıtlamalar hükümetin; hükümet üyeleri, başbakan ve onlarla ilişkili kişiler arasında gerçekleşen ve sosyal medyada yaygın bir şekilde dolaşıma giren telefon görüşmelerine dair politik açıdan son derece zararlı dinleme kayıtlarını örtbas etme çabası içinde olduğuna ilişkin kaygıların arkasından geldi. Anayasa Mahkemesi sırasıyla Nisan ve Mayıs 2014'de Twitter ve YouTube'a yönelik erişim yasağının kaldırılmasına karar verdi. Twitter'ın kendisi de, Türk makamlarının baskısıyla, hükümet karşıtı bazı hesaplara Türkiye'den erişimi kısıtladı. 2013'te kamuoyunda tanınan kişiler hakkında "halkın bir kesiminin benimsediği dini duyguları alenen aşağılamak" suçundan (Türk Ceza Yasası madde 216/3) bir dizi dava açıldı. Bu davalar yakın geçmişte yaygın olarak açılan "Türklüğe hakaret" davalarını andırıyordu. 2013 yılında piyanist Fazıl Say İslamiyet ve müslümanlarla dalga geçen tweetler attığı gerekçesiyle 10 ay hapis cezası aldı, bu ceza ertelendi. Bu satırlar yazıldığında dava temyiz aşamasındaydı. 2013 yılında gazeteci ve yazar Sevan Nişanyan aynı suçtan 13 ay hapis cezası aldı. Kendisi daha sonra İmar Kanunu ile ilgili işlediği iddia edilen bir suçtan dolayı hüküm alarak hapse atıldı ancak, tartışma yaratan yazıları ve siyasi görüşleri nedeniyle hedef alındığına ilişkin deliller de var. Mayıs 2014'de Ertan P. isimli bir öğretmen, attığı tweetler ve onları attığı "Allah CC" isimli twitter hesabı nedeniyle aynı suçtan 15 ay hapis cezası aldı. Bu satırlar

yazıldığında bu ceza için temyiz başvurusu yapılmıştı ve Ertan P. serbestti.

Hükümetin Politik Protestoya Tahammülsüzlüğü

2013 Gezi eylemlerinden bu yana, Türk makamları, İstanbul, Ankara, İzmir ve başka şehirlerde yaşayan binlerce kişi hakkında izinsiz gösteri yürüyüşüne katılmak, polise mukavemet etmek ve kamu malına zarar vermek suçlarından ceza soruşturması başlattı. En az 5500 kişi hakkında dava açıldı. Çok sayıda kişi de, bunlara ilaveten, eylemlerle bağlantılı olarak terör suçlarıyla itham edildi. Eylül ayında İstanbul'da bir savcı, bir futbol kulübünün taraftar grubu ile bağlantılı 35 kişi hakkında Gezi eylemleri sırasında hükümeti devirmeye teşebbüs suçundan dava açtı ki bu suçun cezası ömür boyu hapis. İddianame'de hükümeti devirme teşebbüsünün delilleri olarak tweetler, telefon görüşmeleri ve Başbakan'ın İstanbul'daki ofisini işgal etme yönündeki bir çaba gösterildi. Davanın ilk duruşması 16 Aralık 2014 tarihinde yapılacak. Gezi Parkı kampanyasını ve işgalini destekleyen sivil toplum örgütlerinin oluşturduğu bir platform olan Taksim Dayanışması'nın örgütleyicileri hakkında açılan ceza soruşturması, Haziran 2014'te beş kişinin suç örgütü yöneticiliği suçundan yargılanmaya başlamasıyla sonuçlandı. Dava henüz devam ediyor. Gezi eylemlerine katıldıkları için yargılanan insanların sayısının yüksekliği, Gezi eylemleri sırasında kullandıkları aşırı güç nedeniyle hesap sorulan polislerin sayısının azlığı ile büyük bir tezat teşkil ediyor. Hükümet 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşler Yasası'na göre izinsiz gösterilere barışçıl bir şekilde katılan insanları suçlu göstermeye son vermelidir."

Raporun tamamına www.hrw.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

Freedom House

Freedom in the World 2014

2013 için “özgür olmayan ülkeler”den sayılan Türkiye, Freedom House’un 2014 yılı için hazırladığı Dünyada Özgürlük raporunda “kısmen özgür” olarak anıldı.

Raporda şu ifadelere yer verildi;

“Türkiye’de Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan gücünü sağlamaştırdığı bu yılda demokratik çoğulculuğa karşı agresif bir kampanya sürdürdü. Açıkça medya sahiplerinin, eleştirel gazetecileri sansürlemesini savundu. Anayasa Mahkemesi’ne kararlarına saygı duymadığını söyledi, gazetecileri tehdit etti (kadın gazetecileri azarladı) ve okul müfredatında acayip değişiklikler yaptı. Ağustos’ta başbakanlıktan cumhurbaşkanlığına yükselmesinin ardından ülkeyi cumhurbaşkanlığı sarayından yönetmesini mümkün kılacak ‘gölge kabine’ oluşturdu, anayasal kanunların ve hükümetinin çevresini sardı.”

Rapordaki Türkiye ile ilgili bulgular ise şöyle:

“ AKP, Bakanlar ile Erdoğan ve ailesinin de karıştığı yolsuzluk skandalına rağmen kazandı ve Türkiye siyaseti üzerine gölge getirdi. Erdoğan yolsuzluğa ilişkin kanıtları “paralel devlet” diye tabir ettiği Fethullah Gülen takipçileri tarafından üretildiği gerekçesiyle geçersiz kıldı.*

** 45 bin polis memuru, 2 bin 500 hakim ve savcının yeri değiştirildi.*

** Erdoğan ve AKP’li yetkililer “hain” dedikleri ve aralarında eleştirel gazetecilerin, iş insanlarının ve Alevi liderlerinin de olduğu grup karşısında açıklama yaptı.*

* Aralık'ta Gülen ile ilişkili olan, aralarında gazeteci ve senaristlerin de olduğu 30'dan fazla kişi gözaltına alındı.

* Ekim'de IŞİD'le savaşmak üzere, sınırdan Suriye'ye geçişleri engellemek için Türkiye'nin sınırı kapatmasının ardından çıkan çatışmalarda en az 33 kişi öldü.

Akademide ve basın özgürlüğünde oto sansür

* İfade özgürlüğü Anayasal koruma altında olmasına rağmen otosansür ve gazeteciler üzerindeki hükümet baskısı arttı. Yolsuzluk soruşturmasıyla ilgili çalışan gazeteciler hakkında soruşturmalar açıldı, bazıları işlerinden atıldı.

* Hapisteki gazetecilerin sayısı azalsa da hala 150 gazeteci hakim karşısına çıkacak.

* Akademik özgürlükler otosansüre uğradı. Kürt meselesi ya da Ermeni Soykırımı ile ilgili 1. Dünya Savaşı çalışmaları gibi hassas konular siyasi baskı altına alındı."

Raporun İngilizce tam metnine www.freedomhouse.org sitesinden ulaşabilirsiniz.

Sonsöz

2014 yılı, ifade özgürlüğünde çok daha gerilere gittiğimiz bir yıl oldu. Bunun temelinde yatan nedenlerin tümü de geçmiş yılların, özellikle de 2013'ün mirası. Hala sorumlularından hesap sorulmayan Roboski katliamı, Gezi Parkı olayları ve 17 Aralık 2013'te patlak veren yolsuzluk rezaletleri. Bunlara bir de Rojova'daki IŞİD saldırılarına tepki olarak gelişen olaylar eklenince Ak Parti iktidarı, kendisine gönül verenleri bile şaşkırtacak bir gerileme resmi çizmeye başladı. Küllerinden doğduğu Refah Partisi'nden miras aldığı ne kadar tutucu gen varsa hepsi, nerdeyse hep birlikte hortladı.

Erdoğan, Gezi olaylarının, kendi ektiği tohumların sonucu olarak, onun despot tavırlarına karşı yanyana gelen farklı tepkilerden oluşan bir patlama olduğunu anlayıp kendini eleştireceğine, *'Bunların hepsi düşman, hepsi dış kaynaklı, Türkiye'nin ilerlemesini engellemeye uğraşan dış mihrakların uşağı'* diye yorumlayınca geriye yapacak başka bir şey kalmıyor zaten. Hemen tedbir almalı, sesleri kesilmeli. Yıl boyunca hazırlanan ve ucu 2015'e de sarkan bir yağın antidemokratik yasa değişikliğinin temelinde bu paranoya yatıyor.

Sonuç acıklı: Aka kara demeyi çözüm sanan ve toplumsal algı yönetimi denen sahtekarlıktan medet uman bir kompleksler yumağı.

'Başörtülü bacımıza saldırıp üstüne işediler...Camide içki içtiler...Tapeler montaj...'

Başörtülü bir kadına siyah giysili bir grubun saldırdığı iddia edilen olayın gerçek olmadığı mobese kayıtlarıyla ortaya çıktı. Ama Erdoğan her fırsatta bunu bir gerçekmiş gibi tekrarlıyor.

Camide içki filan içilmediğini, sadece polis saldırısında yaralananlara yardım edildiğini söyleyen müezzin işinden atıldı. Ama Erdoğan her fırsatta bunu bir gerçekmiş gibi tekrarlıyor.

Yolsuzlukların deşifre edildiği tapelerin montaj olduğu iddiası ise o kadar gerçek dışı ki, böyle bir montajın nasıl sonuç vereceğini, uçak bekleyen herkes duymuştur anonlardan: Türk Hava Yolları'nın bin-altı- yüz- seksen- beş- sefer sayılı uçağı... Üstelik bu konuda saygın kuruluşlardan raporlar bile getirildi, ama Erdoğan her fırsatta bunu bir gerçekmiş gibi tekrarlıyor.

Nereye kadar?

Doktorlara baskı yaparak ölmüş bir insan için '*Sağdır, yaşıyor*' diye rapor çıkarmanız neye yarar ki?

Onu diriltemeyeceğinize göre, bu mum yatsıya kadar yanar. Sonra?

'Ama Ak Parti algı yönetiminde çok başarılı' deniyor ve bu '*Algı Yönetimi*' denen şey bir matahmiş gibi yüceltiliyor. Hayli üst düzey bir yönetici bana rahat rahat şunu söyledi: '*Gerçeğin ne olduğu önemli değil, insanların onu nasıl algıladığı önemli*'...

Ne demek yani?

Toplumsal algı konusu, hiç şüphesiz, sosyologların üstünde çalışmaları gereken bir şey. Ama '*Toplumsal algının çarpıtılması nasıl mümkün olabiliyor, buna karşı ne önlemler alınabilir?*' sorusuna yanıt aramak için.

Oysa burada durum tam tersine.

'Gerçeğin ne olduğu önemli değil, insanların algısına hükmederseksansuza kadar onları yönetebiliriz'... Hoşgeldin Makyavel.

Tekrar soralım: ölmüş bir insan için '*Sağdır, yaşıyor*' diye rapor çıkarmanız neye yarar? Yalancının mumu nereye kadar?

şanar Yurdatapan, 4 şubat 2015